Naghti l-kunsens tieghi.

(L.S.)

GUIDO DE MARCO
President

17 ta' Ottubru, 2000

ATT Nru. XXVI ta' l-2000

ATT biex jemenda l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, Kap. 378, u sabiex jipprovdi ghal hwejjeġ oħra ancillari u konsegwenzjali ghalih.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità ta' l-istess, ħareġ b'liġi dan li ġej:–

1. (1) It-titolu ta' dan l-Att hu l-Att ta' l-2000 li jemenda l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, u għandu jiftiehem u jinqara ħaġa waħda ma' l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ "l-Att prinċipali".

Titolu fil-qosor u bidu fis-seħħ.

Kap. 378.

(2) Dan l-Att għandu jibda jseħħ f'dik id-data li l-Ministru responsabbli għall-Affarijiet tal-Konsumatur jista' jistabbilixxi b'avviż fil-Gazzetta, u jistgħu jiġu hekk stabbiliti dati differenti għal provvedimenti differenti u għal għanijiet differenti ta' l-Att.

2. L-artikolu 2 ta' l-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda ta' l-artikolu 2 ta' l-Att prinċipali.

(a) minflok it-tifsira ta' "konsumatur" għandha tidħol din it-tifsira li ġejja:

" "konsumatur" tfisser -

(i) kull individwu li fi transazzjonijiet u ħwejjeġ oħra koperti b'dan l-Att jew b'regolamenti magħmulin taħtu, jkun qed jaġixxi għal għanijiet li ma jkollhomx x'jaqsmu mal-kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni; u

(ii) kull individwu ieħor li ma jkunx ix-xerrej jew benefiċjarju dirett, u sew jekk ikunx jew le membru tal-familja tal-konsumatur, li għax ikun espressament jew taċitament awtorizzat jew permess mill-konsumatur, seta' kkonsma, uża jew ibbenefika minn xi oġġetti jew servizzi pprovduti lill-konsumatur minn kummerċjant li jkun qed jagixxi fil-kors ta' xi kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni, inklużi oġġetti jew servizzi li jiġu pprovduti bħala parti minn skemi ta' rigali u tħajjir ieħor simili jew analogu; u

(iii) kull klassi jew kategorija oħra ta' persuni sew naturali sew ġuridiċi li jistgħu, minn żmien għal żmien, jissemmew bħala "konsumaturi" għal kull raġuni jew xi waħda mir-raġunijiet ta' dan l-Att b'regolamenti magħmulin mill-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill;";

(b) minnufih wara t-tifsira ta' "konsumatur" għandha tidħol din it-tifsira ġdida li ġejja:

" "korp kwalifikanti" tfisser għaqda ta' konsumaturi reġistrata u kull korp ieħor sew kostitwit f'Malta jew xort'oħra hekk kif il-Ministru jista', wara li jikkonsulta lill-Kunsill, jinnomina b'avviż fil-Gazzetta;";

(ċ) minflok it-tifsira ta' "kummerċjant" għandha tidħol din it-tifsira li ġejja:

" "kummerċjant" tfisser -

(i) kull persuna, inkluż korp magħqud jew mhux magħqud, li għar-rigward ta' kull transazzjoni jew ħaġ'oħra koperta b'dan l-Att jew regolamenti magħmulin taħtu tkun qegħda taġixxi għal raġunijiet li jkollhom x'jaqsmu mal-kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni tiegħu;

(ii) kull persuna li għaliha japplika l-artikolu 4 tal-Kodiċi tal-Kummerċ:

Iżda l-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill jista' minn żmien għal żmien b'Ordni li jippubblika fil-Gazzetta, isemmi bħala "kummerċjant" għall-għanijiet kollha ta' l-Att, lil kull kategorija jew klassi ta' persuni u lil kull korp magħqud jew mhux magħqud sew jekk imwaqqaf b'liġi sew jekk le. Ordni li jsir mill-Ministru kif imsemmi qabel jista' jiġi emendat, sostitwit jew revokat b'Ordni ieħor bħalu;";

(d) minflok it-tifsira ta' "oġġetti" għandha tidħol din it-tifsira li ġejja:

" "oġġetti" tinkludi kull proprjetà mobbli, sew tanġibbli sew intanġibbli, li jista' jsir kummerċ minnha, inklużi annimali u ħut ta' liema speċi jkun kemm ħaj kemm mejjet;";

(e) minnufih wara t-tifsira ta' "oġġetti" għandha tidħol din it-tifsira li ġejja:

" "pattijiet" tinkludi kull kondizzjoni jew ħtieġa f'kull kuntratt, avviż, garanzija jew dikjarazzjoni oħra, sew jekk dawn jingħataw bil-fomm sew bil-miktub;";

(f) minnufih wara t-tifsira ta' "residenti permanenti" għandha tidħol din it-tifsira li ġejja:

" "riklam" tfisser kull rappreżentazzjoni, inklużi katalogu, ċirkolari u lista ta' prezzijiet, dwar xi kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni sabiex tinġieb 'il quddiem il-provvista jew it-trasferiment ta' oġġetti jew servizzi, proprjeta` immobbli, drittijiet jew obbligazzjonijiet u "reklamar" għandha tiftiehem skond hekk;"; u

(ġ) minnufih wara t-tifsira ġdida ta' "riklam" għandha tidħol din it-tifsira ġdida li ġejja:

" "servizzi" tinkludi l-provdiment, fil-kors jew bi tkomplija ta' xi kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni, ta' kull għamla ta' kors edukattiv, professjonali jew istruttiv, faċilitajiet għall-mogħdija ta' żmien, divertiment, rikreazzjoni, attivitajiet sportivi u kulturali, programmi dwar l-estetika, is-saħħa u affarijiet li għandhom x'jaqsmu man-nutriment, servizzi ta' sptar u ta' infermerija, akkommodazzjoni u faċilitajiet analogi, ta' kull għamla, u t-twettiq, bi tkomplija ta' xi kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni, ta' kull għamla oħra ta' xi xogħol jew xi azzjoni bi skambju għal ħlas jew xi rigal;".

3. L-artikolu 4 ta' l-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: **Emenda ta' l-artikolu 4 ta' l-Att prinċipali.**

(a) il-paragrafu (b) tas-subartikolu (7) tiegħu għandu jitħassar u l-paragrafi (ċ) sa (e) ta' dak is-subartikolu għandhom jiġu enumerati mill-ġdid, rispettivament bħala l-paragrafi (b) sa (d); u

(b) fis-subartikolu (9) tiegħu minflok il-kliem "fid-Dipartiment" għandhom jidħlu l-kliem "fis-servizz pubbliku".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 7 ta' l-Att prinċipali.

4. Minflok l-artikolu 7 ta' l-Att prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"Setgħa ta' għemil ta' regolamenti.

7. (1) Il-Ministru jista', wara li jikkonsulta lill-Kunsill, jagħmel regolamenti dwar kull ħaġa li tolqot l-affarijiet tal-konsumatur sabiex jagħti effett iktar sħiħ lill-provvedimenti ta' dan l-Att, u b'mod partikolari, iżda mingħajr preġudizzju għall-ġeneralità ta' dak hawn aktar qabel imsemmi, huwa jista' jippreskrivi regolamenti:

(a) dwar kull aspett li jirrigwarda l-provdiment ta' xi servizz, jew il-bejgħ jew kiri ta' oġġetti offruti jew forniti lill-konsumaturi; li jistabbilixxu *standards* ta' servizz minimi u ħtiġiet ta' indikazzjoni ta' prezzijiet għar-rigward ta' dawk l-oġġetti jew servizzi, u li tiġi stipulata kull ħtieġa oħra sabiex tittejjeb it-trasparenza fil-prezzijiet u l-informazzjoni għall-konsumatur, u biex jinġieb 'il quddiem paragun iktar faċli bejn l-oġġetti jew is-servizzi differenti li jkunu offruti lill-konsumaturi;

(b) li jistabbilixxu regoli ta' prattika għal għaqdiet ta' konsumaturi reġistrati;

(ċ) li jirregolaw ir-reklamar u kull prattika oħra simili sabiex jiġi żgurat li r-reklamar u kull prattika oħra simili jkunu ġusti u li ma jkunux jieħdu vantaġġ mhux dovut fuq il-konsumaturi;

(d) li jirregolaw skemi ta' bolol tal-kummerċ, skemi ta' rigali, offerti speċjali, attivitajiet promozzjonali ta' bejgħ u skemi oħra simili, arranġamenti u attivitajiet, ikunu kif ikunu deskritti jew imsemmija, konnessi, anċillari jew relatati mal-provdiment ta' xi servizz jew mal-bejgħ jew il-kiri ta' oġġetti lill-konsumaturi u transazzjonijiet oħra konsumistiċi, inklużi skemi li jkunu jinvolvu l-użu u l-promozzjoni ta' *units*, kupuni, punti, *tokens, vouchers,* punti, bolol jew kull għamla oħra ta' kumpens, rigal, sħubija, inċentiv, tħajjir jew benefiċċju ieħor, sew bi flus sew in natura, u kemm jekk dawn jistgħu jiġu skambjati, mifdija jew xort'oħra, li jinħarġu jew jitqassmu lil konsumaturi f'konnessjoni, sew direttament sew indirettament, max-xiri jew il-kiri ta' oġġetti jew servizzi jew transazzjonijiet oħra mal-konsumatur;

(e) li jirregolaw arranġamenti ta' bejgħ remot u l-għemil ta' kull ftehim meta l-konsumatur u l-kummerċjant ikunu jinsabu 'l bogħod minn xulxin, u għal dan l-għan biex jistipulaw il-proċedura biex ikun jista' jsir kull ftehim ta' bejgħ remot, biex jipprovdu dwar li jiġu inklużi jew li jitħallew barra xi pattijiet u kondizzjonijiet partikolari, biex jistabbilixxu żmien ta' tregwa għall-konsumaturi, biex jistabbilixxu livelli u eżenzjonijiet, u biex jistabbilixxu drittijiet konsumistiċi minimi, u biex jintroduċu miżuri biex jagħmlu offerti għal kull ftehim tali aktar trasparenti u informattivi, u biex jirregolaw kull aspett ieħor ta' bejgħ remot; u

(f) biex jirregolaw offerti ta' kreditu lill-konsumatur u l-għemil ta' kull ftehim għall-provdiment ta' pattijiet u faċilitajiet ta' kreditu minn kummerċjanti jew persuni oħra lill-konsumaturi fil-kors ta' xi kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni dwar, direttament jew indirettament, il-bejgħ jew l-offerta ta' oġġetti, proprjetà immobbli jew servizzi, biex jistipulaw il-forma u l-proċedura kif għandu jsir kull ftehim ta' kreditu lill-konsumatur, biex jistipulaw u jirregolaw il-pattijiet u l-kondizzjonijiet li jistgħu jew ma jistgħux jiġu adottati f'kull tali ftehim, biex jistabbilixxu livelli u eżenzjonijiet, il-metodu ta' kalkolu tan-nefqa għall-kreditu, ir-reklamar, u miżuri oħra li jitqiesu meħtieġa jew adattati biex jiġu stabbiliti l-inqas drittijiet għad-debituri u biex jagħmlu l-offerti ta' kreditu iktar trasparenti u informattivi, u biex jirregolaw kull aspett ieħor ta' arranġamenti ta' kreditu lill-konsumatur.

(2) Regolamenti li jsiru taħt dan l-artikolu jistgħu jipprovdu wkoll għall-assenjament tas-setgħa u l-awtorità lid-Direttur u lill-Kunsill, jew lil min ikun minnhom, biex jikkontrolla, jissorvelja, jibqa' jieħu konjizzjoni jew jipprojbixxi kull skema, ftehim, attività jew arranġament, inkluża s-setgħa li jawtorizza, jeħtieġ liċenza, jissospendi, jirrestrinġi u biex jordna l-emenda, l-projbizzjoni, s-sospensjoni, l-irtirar jew it-tħassir ta' xi skema, ftehim, attività jew arranġament partikolari, jew ta' xi klassi jew kategorija partikolari tagħhom, u biex jimponi kull kondizzjoni u ħtieġa f'konnessjoni ma' dan.

(3) Regolamenti li jsiru taħt dan l-artikolu jistgħu jipprovdu li kull min jikser xi provvediment tar-regolamenti jkun ħati ta' reat, u jistgħu jippreskrivu pieni għal dawk ir-reati kontra kull regolament, sakemm il-piena għal dawk ir-

reati ma għandha f'ebda każ teċċedi multa ta' aktar minn elfejn lira Maltija. Jistgħu jiġu preskritti pieni differenti għal reati differenti.".

Emenda ta' l-artikolu 8 ta' l-Att prinċipali.

5. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 8 ta' l-Att prinċipali minflok il-kliem "jista', bi qbil mal-Kunsill, fuq inizjattiva tiegħu jew fuq proposta tal-Kunsill, jagħmel" għandhom jidħlu l-kliem "jista', bi qbil maċ-*Chairman* f'każ ta' urġenza, jew tal-Kunsill, jagħmel".

Emenda ta' l-artikolu 9 ta' l-Att prinċipali.

6. Fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 9 ta' l-Att prinċipali l-kliem "jew għal żmien ta' priġunerija ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew għal dik il-multa u priġunerija flimkien" għandhom jitħassru.

Emenda ta' l-artikolu 12 ta' l-Att prinċipali.

7. L-artikolu 12 ta' l-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minnufih fi tmiem is-subartikolu (1) tiegħu għandhom jiżdiedu dawn il-kliem:

"Il-garanzija għandu jkun fiha dawk il-pattijiet u kondizzjonijiet oħra li jista' jkun hemm ftehim dwarhom, inkluż, fejn iċ-ċirkostanzi jkunu hekk jeħtieġu, l-għoti ta' kumpens lil konsumaturi milqutin."; u

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu, minflok il-kliem "ikun ħati ta' reat" għandhom jidħlu l-kliem "jkun, mingħajr preġudizzju għal xi responsabbilta` li titnissel minn din il-liġi jew xi liġi oħra, ħati ta' reat", u minflok il-kliem "ħamsin lira Maltija" għandhom jidħlu l-kliem "mitt lira Maltija".

Emenda ta' l-artikolu 13 ta' l-Att prinċipali.

8. L-artikolu 13 ta' l-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "id-Direttur jista'" għandhom jidħlu l-kliem "id-Direttur, jew uffiċjal tad-Dipartiment li jkun debitament awtorizzat li jaġixxi minfloku, jista'"; u

(b) fis-subartikolu (3) tiegħu, minnufih wara l-kliem "Id-Direttur" għandhom jidħlu l-kliem "jew l-uffiċjal prosekutur".

Emenda ta' l-artikolu 20 ta' l-Att prinċipali.

9. L-artikolu 20 ta' l-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok il-kliem "ħames mitt lira Maltija" kulfejn dawn jinsabu, għandhom jidħlu l-kliem "elf u ħames mitt lira Maltija"; u

(b) fis-subartikolu (1) minflok il-kliem "toħroġ minn jew tkun dwar" għandhom jidħlu l-kliem "toħroġ minn jew tkun dwar, sew direttament sew indirettament".

10. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 22 ta' l-Att prinċipali, minflok il-kliem minn "mid-data tad-deċiżjoni" sa tmiem is-subartikolu, għandhom jidħlu l-kliem " mid-data tad-deċiżjoni quddiem il-Qorti ta' l-Appell magħmul skond id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (6) ta' l-artikolu 41 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili jew ta' kull dispożizzjoni li tidħol minfloku.". Emenda ta' l-artikolu 22 ta' l-Att prinċipali.

11. L-artikolu 23 ta' l-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej: Emenda ta' l-artikolu 23 ta' l-Att prinċipali.

(a) fil-paragrafu (e) tas-subartikolu (2) tiegħu:-

(i) minflok il-kliem "il-ġurament." għandhom jidħlu l-kliem "il-ġurament; u"; u

(ii) minnufih wara l-paragrafu (e) għandu jidħol dan li ġej:

"(f) għandu jiżgura li x-xiehda quddiem it-Tribunal għandha f'kull każ tingħata bil-ġurament."; u

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu:-

(i) fil-paragrafu (a) tiegħu minflok il-kliem "lid-Direttur" għandhom jidħlu l-kliem "lid-Direttur jew lil xi għaqda ta' konsumaturi reġistrata"; u

(ii) fil-paragrafu (b) tiegħu minflok il-kliem "lid-Direttur" għandhom jidħlu l-kliem "lid-Direttur jew lill-għaqda ta' konsumaturi reġistrata, skond il-każ".

12. Minnufih fi tmiem is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 25 ta' l-Att prinċipali għandu jidħol dan il-proviso li ġej: Emenda ta' l-artikolu 25 ta' l-Att prinċipali.

"Iżda meta l-Arbitru jkun sodisfatt li talba ppreżentata quddiem it-Tribunal jew id-difiża għar-rigward tagħha tkun waħda vessatorja jew frivola, huwa jista' jordna lill-parti li tagħmel it-talba jew lill-intimat, skond il-każ, biex tħallas lill-parti l-oħra penali ta' mhux iktar minn ħamsin lira Maltija (Lm50). Kull ordni bħal dik għandha tkun motivata u esegwibbli bl-istess mod bħallikieku kienet deċiżjoni tat-Tribunal.".

13. Fil-paragrafu (a) ta' l-artikolu 28 ta' l-Att prinċipali, minflok il-kliem "mitejn u ħamsin membru" għandhom jidħlu l-kliem "mitt membru". Emenda ta' l-artikolu 28 ta' l-Att prinċipali.

Enumerazzjoni mill-ġdid tat-Taqsima V ta' l-Att prinċipali.

14. (a) Minflok l-intestatura "Taqsima V Mixellanji" li hemm qabel l-artikolu 43 ta' l-Att prinċipali għandu jidħol dan li ġej:

"TAQSIMA XI
Mixellanji"; u

(b) L-artikoli 43 sa 45 ta' l-Att prinċipali għandhom jiġu enumerati mill-ġdid bħala l-artikoli 111 sa 113 rispettivament.

Żieda tat-Taqsimiet V, VI, VII, VIII, IX u X ġodda ma' l-Att prinċipali.

15. Dawn it-Taqsimiet ġodda li ġejjin għandhom jiżdiedu minnufih wara l-artikolu 42 ta' l-Att prinċipali:

Minnufih wara l-artikolu 42 ta' l-Att prinċipali għandu jiżdied dan li ġej:

"TAQSIMA V

DIKJARAZZJONI TA' PRINĊIPJI

Drittijiet favur il-konsumatur.

43. (1) Il-prinċipji dikjarati fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu ma għandhomx ikunu direttament esegwibbli f'xi qorti jew tribunal, iżda għandhom jinżammu fl-interpretazzjoni u l-implementazzjoni ta' dan l-Att u tar-regolamenti kollha magħmula taħtu.

(2) Il-konsumaturi jkollhom dritt:

(a) għal aċċess adegwat għal oġġetti u servizzi essenzjali bażiċi bi prezzijiet raġonevoli u li jkunu jistgħu jagħżlu minn firxa wiesgħa ta' oġġetti u servizzi;

(b) li jkunu protetti minn oġġetti, proċessi ta' produzzjoni u servizzi li jagħmlu ħsara lis-saħħa;

(ċ) għal aċċess adegwat għal informazzjoni dwar oġġetti jew servizzi li tkun ċara, korretta u ma tqarraqx;

(d) li jikkomponu u jingħaqdu ma' għaqdiet favur il-konsumatur u li kull interess favur il-konsumatur jiġi rappreżentat fl-għemil u l-eżekuzzjoni ta' *policy* governattiva, u fl-iżvilupp ta' oġġetti u servizzi;

(e) għal protezzjoni minn kull prattika ta' kummerċ mhux legali jew mhux ġust

(f) li talbiet ġustifikati jiġu rranġati b'mod ġust inkluż il-kumpens adegwat għal rappreżentazzjoni ħażina, oġġetti diżutli jew servizzi mhux sodisfaċenti; u

(ġ) għal rimedju effettiv, imgħaġġel u bi spejjeż baxxi fit-tilwim li jista' jkollhom mal-kummerċjanti.

(3) Konsumatur ma jista jwarrab ebda dritt stabbilit favurih minn jew taħt dan l-Att.

TAQSIMA VI

ATTIJIET MHUX ĠUSTI

Espressjonijiet projbiti.

44. (1) Ma jistgħux jintużaw f'kuntratti li jsiru mal-konsumatur espressjonijiet mhux ġusti, jew espressjonijiet jew kombinazzjoni ta' espressjonijiet li jkunu mhux ġusti f'illi jkollhom bħala skop jew effett xi wieħed mill-iskopijiet u effetti msemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, u kull espressjoni pprojbita kif hawn aktar qabel imsemmi li tiddaħħal f'xi kuntratt li jsir mal-konsumatur għandha titqies bħallikieku qatt ma tkun hekk iddaħħlet.

(2) L-espressjonijiet imsemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu jinkludu espressjonijiet li jkollhom l-iskop jew l-effett li:

(a) jeskludu jew jillimitaw ir-responsabbiltà ta' kummerċjant minħabba fil-frodi jew in-negliġenza gravi tiegħu nnifsu jew dik ta' l-impjegati jew l-aġenti tiegħu, jew minħabba f'xi nuqqas li jwettaq xi obbligazzjoni li tkun tikkostitwixxi xi wieħed mill-elementi fundamentali tal-kuntratt;

(b) jistabbilixxu perjodu, li jkun b'mod xejn raġonevoli wieħed qasir, li fih il-kummerċjant ikun jista' jiġi avżat b'xi difetti ;

(ċ) jeskludu jew jillimitaw id-drittijiet legali ta' konsumatur kontra l-kummerċjant fil-każ ta' nuqqas totali jew parzjali ta' twettiq jew ta' twettiq inadegwat mill-kummerċjant ta' xi waħda mill-obbligazzjonijiet kontrattwali tiegħu;

(d) jipprojbixxu lill-konsumatur mit-tpaċija ta' xi dejn dovut lill-kummerċjant dwar xi talba li l-konsumatur jista' jkollu kontra l-istess kummerċjant;

(e) jagħmlu xi ftehim li jkun jorbot lill-konsumatur filwaqt li l-provdiment ta' servizzi jew oġġetti mill-kummerċjant jkun suġġett għal xi kondizzjoni li r-realizzazzjoni tagħha tkun tiddependi biss mir-rieda tal-kummerċjant;

(f) jippermettu lill-kummerċjant li jżomm ammonti mħallsa mill-konsumatur jekk il-konsumatur jiddeċiedi li ma għandux jikkonkludi jew iwettaq il-kuntratt, mingħajr ma jiġi pprovdut għall-konsumatur li jirċievi kumpens f'ammont ekwivalenti mingħand il-kummerċjant meta l-kummerċjant ikun dik il-parti li tkun qegħda tħassar il-kuntratt;

(ġ) jeħtieġu lil konsumatur li jkun naqas milli jwettaq l-obbligazzjoni tiegħu, li jħallas b'kumpens lill-kummerċjant ammont li jkun sproporzjonatament għoli ħdejn il-valur ta' l-oġġetti jew is-servizzi mixtrijin jew mikrijin;

(ħ) jistabbilixxu l-kumpens li għandu jitħallas minn konsumatur li jkun naqas li jwettaq l-obbligazzjonijiet tiegħu, mingħajr ma jipprovdu għal kumpens daqsinsew mill-kummerċjant li jkun naqas mill-istess ħaġa;

(i) jillimitaw il-mezzi ta' provi li l-konsumatur jista' jġib;

(j) jġiegħlu lill-konsumatur iwarrab xi raġuni għal xi talba kontra l-kummerċjant f'każ ta' tilwima;

(k) jipprojbixxu lill-konsumatur milli jikseb it-tħassir tal-kuntratt jekk il-kummerċjant jonqos milli jwettaq l-obbligazzjonijiet tiegħu;

(l) jirrestrinġu d-dritt tal-konsumatur li jħassar il-kuntratt jekk il-kummerċjant, f'dak li għandu x'jaqsam ma' kull garanzija mogħtija, ma jwettaqx l-obbligazzjoni tiegħu jew jonqos milli hekk jagħmel f'perjodu raġonevoli;

(m) ikunu irrevokabilment jorbtu lill-konsumatur b'pattijiet li ma kellu ebda opportunità reali li jifhem sew qabel ma jagħmel il-kuntratt;

(n) bihom il-kummerċjant ikun jista' jibdel il-pattijiet ta' kuntratt unilateralment, mingħajr ebda raġuni valida li tkun speċifikata fil-kuntratt;

(o) bihom il-kummerċjant ikun jista' jibdel unilateralment, mingħajr ebda raġuni valida, il-karatteristiċi tal-prodott jew tas-servizz li jkun se jiġi pprovdut;

(p) jipprovdu għall-prezz ta' l-oġġetti li jiġi stabbilit fil-waqt tal-kunsinna mill-kummerċjant jew li jkunu jippermettulu li jżid il-prezz mingħajr f'kull każ ma jagħti lill-konsumatur id-dritt korrispondenti li jħassar il-kuntratt jekk il-prezz finali jkun daqstant għoli kif imqabbel mal-prezz miftiehem meta jkun sar il-kuntratt;

(q) jagħtu lok li l-prezz jinbidel minħabba f'fatturi li jkunu jiddependu biss mir-rieda tal-kummerċjant;

(r) jagħtu lill-kummerċjant id-dritt li jistabbilixxi unilateralment jekk l-oġġetti jew is-servizzi mogħtija jkunux konformi mal-kuntratt;

(s) jagħtu lill-kummerċjant id-dritt esklużiv li jinterpretaw xi frażi mill-kuntratt;

(t) jillimitaw jew jeliminaw l-obbligazzjoni tal-kummerċjant li jirrispetta rabtiet li jkunu għamlu l-aġenti jew l-impjegati tiegħu;

(u) jobbligaw lill-konsumatur li jwettaq l-obbligazzjonijiet tiegħu fejn il-kummerċjant ma jwettaqx tiegħu;

(v) jippermettu lill-kummerċjant il-possibiltà li jittrasferixxi d-drittijiet u l-obbligazzjonijiet kollha tiegħu taħt il-kuntratt fejn dan jista' jservi biex inaqqas kull garanzija li l-konsumatur ikollu, mingħajr il-kunsens tal-konsumatur;

(w) jipprovdu dwar li jkun hemm xi rabta immedjata u finali mill-konsumatur malli jiffirma l-kuntratt, filwaqt li l-kummerċjant jidħol fil-kuntratt kif suġġett għal xi kondizzjoni li t-twettiq tagħha jkun jiddependi biss mir-rieda tal-kummerċjant; u

(x) jippermettu lill-kummerċjant li jistabbilixxi jew ibiddel unilateralment iż-żmien li fih jikkunsinna oġġetti jew jipprovdi xi servizz.

(3) Il-Ministru jista', wara li jikkonsulta lill-Kunsill, b'regolamenti jemenda, jissostitwixxi jew jirrevoka xi waħda mill-espressjonijiet elenkati fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu.

(4) L-elenku ta' espressjonijiet stipulati fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu mhix lista eżawrjenti, u għaldaqstant ebda ħaġa li tinsab fis-subartikolu (1) u (2) ta' dan l-artikolu ma għandha tiftiehem bħala li tillimita jew xort'oħra tippreġudika l-ġeneralità tad-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 45 ta' dan l-Att.

(5) F'din it-Taqsima, l-espressjoni "oġġetti" għandha tinkludi proprjetà immobbli.

Tifsira ta' att mhux ġust.

45. (1) Espressjoni mhux ġusta tfisser espressjoni f'kuntratt li jsir mal-konsumatur, li sew waħidha sew f'rabta ma xi espressjoni waħda jew iktar, oħra:

(a) toħloq żbilanċ sinjifikanti bejn id-drittijiet u l-obbligazzjonijiet tal-partijiet fil-kuntratt b'detriment tal-konsumatur; jew

(b) tikkaġuna li t-twettiq tal-kuntratt ikun, b'mod mhux dovut, detrimentali għall-konsumatur; jew

(ċ) tikkaġuna li t-twettiq tal-kuntratt ikun, b'mod sinjifikanti, differenti minn dak li l-konsumatur jista' raġonevolment jistennih li jkun; jew

(d) tkun inkompatibbli ma' kull ħtieġa ta' bonafidi.

(2) Il-grad ta' kemm espressjoni ma tkunx waħda ġusta għandu jitqies skond kif ġej:

(a) ix-xorta ta' l-oġġetti jew tas-servizzi li dwarhom ikun sar il-kuntratt;

(b) iż-żmien meta jkun sar il-kuntratt; u

(ċ) iċ-ċirkostanzi kollha li jakkumpanjaw l-għemil tal-kuntratt u l-espressjonijiet l-oħra kollha tal-kuntratt jew ta' kuntratt ieħor li jkun jiddependi fuqu. Dawk iċ-ċirkostanzi jistgħu wkoll jinkludu:

(i) kemm kull parti tkun taf tinnegozja;

(ii) jekk konsumatur kienx assoġġettat għal xi pressjoni mhux dovuta; u

(iii) jekk in-nuqqas ta' konoxxenza jew sengħa tal-konsumatur kienux ta' vantaġġ mhux dovut kontrih.

(3) Id-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 44 sa 47 għandhom ikunu japplikaw għal kuntratti magħmula jew esegwiti wara l-bidu fis-seħħ ta' dawn l-artikoli.

X'jiġri meta tiddaħħal espressjoni mhux ġusta jew projbita.

46. Kuntratt li jsir mal-konsumatur li jkun jinkludi xi espressjonijiet projbiti jew mhux ġusti ma jkunx jorbot lill-konsumatur kemm-il darba l-kuntratt ma jkunx jista' jibqa' jeżisti mingħajr dik l-espressjoni mhux ġusta.

Użu ta' lingwaġġ mitkellem f'kuntratt li jsir mal-konsumatur.

47. (1) F'kuntratt li jsir mal-konsumatur, fejn l-espressjonijiet kollha jew x'uħud minnhom li jkunu offruti minn kummerċjant lil konsumatur jkunu bil-miktub, dawk l-espressjonijiet għandhom jinkitbu b'lingwa kif ordinarjament mitkellma u intelliġibbli li tista' tiftiehem mill-konsumaturi li l-kuntratt ikun indirizzat lejhom.

(2) Meta xi espressjoni tkun ambivalenti jew ikun hemm xi dubbju dwar it-tifsira ta' xi espressjoni, għandha tipprevalixxi t-tifsira l-iktar favorevoli għall-konsumatur.

Riklami qarrieqa.

48. (1) Kull għamla ta' riklam qarrieqi hija pprojbita.

(2) Riklam ikun qarrieqi jekk b'kull mod li jkun, inkluża l-preżentazzjoni tiegħu, ikun iqarraq jew x'aktarx iqarraq bil-persuni li jkun indirizzat lejhom jew li jkun jilħaq, u jekk minħabba fix-xorta tiegħu li turi ħaġa b'oħra, x'aktarx li jolqot l-imġieba ekonomika tagħhom jew ikun wieħed li minħabba f'dawk ir-raġunijiet, jagħmel ħsara jew x'aktarx jagħmel ħsara lil xi kompetitur tal-persuna li r-riklam ikun qed jara li jġib 'il quddiem l-interessi tagħha.

(3) Sabiex jiġi stabbilit jekk riklam ikunx wieħed qarrieqi għandu jittieħed kont tal-karatteristiċi tiegħu kollha, u b'mod partikolari ta' kull informazzjoni li jista' jkun fih dwar:

(a) il-karatteristiċi ta' oġġetti jew servizzi, inkluża d-disponibilità, ix-xorta, l-eżekuzzjoni, il-kompożizzjoni, il-metodu u d-data tal-manifattura jew provdiment tagħhom, il-konvenjenza għall-iskop tagħhom, l-użu, il-kwantità, l-ispeċiċikazzjoni, l-oriġni ġeografika jew kummerċjali jew ir-riżultati li jiġu mistennija mill-użu tagħhom, jew ir-riżultati u karatteristiċi materjali ta' testijiet jew verifiki li jkunu saru fuq l-oġġetti jew is-servizzi;

(b) il-prezz jew il-mod li bih jiġi kkalkulat il-prezz, u l-kondizzjonijiet li taħthom jiġu forniti l-oġġetti jew is-servizzi pprovduti;

(ċ) ix-xorta, attributi u drittijiet ta' min jirreklama, inkluża l-identità u l-attiv tiegħu, kemm ikollu kwalifiki u drittijiet industrijali, kummerċjali jew ta' proprjetà intellettwali jew kull premju jew distinzjoni lilu mogħtija.

(4) Kull min jagħmel riklam qarrieqi jkun ħati ta' reat kontra din it-Taqsima ta' l-Att.

Tifsira ta' reklamar komparattiv.

49. (1) "Reklamar komparattiv" tfisser kull reklamar li espliċitament jew b'implikazzjoni jidentifika lil xi kompetitur jew lil xi oġġetti jew servizzi offruti minn kompetitur.

(2) Kull min jagħmel riklam li jkun jikkostitwixxi reklamar komparattiv xort'oħra minn kif inhu permess taħt l-artikolu 50 jkun ħati ta' reat kontra dan l-Att.

Reklamar komparattiv permess.

50. (1) Ir-reklamar komparattiv għandu, f'dak li għandu x'jaqsam ma' paraguni, jkun permess meta jseħħu dawn il-kondizzjonijiet:

(a) ma jkunx riklam qarrieqi skond l-artikolu 48 jew xort'oħra;

(b) ikun jipparaguna oġġetti jew servizzi li jkollhom l-istess ħtieġa jew li jkunu maħsubin għall-istess skop;

(ċ) ikun jipparaguna oġġettivament xi wieħed jew iktar mill-karatteristiċi materjali, rilevanti, verifikabbli u rappreżentattivi ta' dawk l-oġġetti u s-servizzi, liema karatteristiċi jistgħu jinkludu l-prezz;

(d) ma jkunx joħloq konfużjoni fis-suq bejn min jirreklama u kompetitur jew bejn it-*trade marks*, ismijiet kummerċjali, marki distintivi oħra, oġġetti jew servizzi ta' min jirreklama u dawk ta' kompetitur;

(e) ma jkunx inaqqas mill-kreditu jew imaqdar it-*trade marks*, ismijiet kummerċjali, marki distintivi oħra, oġġetti, servizzi, attivitajiet jew ċirkostanzi ta' kompetitur;

(f) għal prodotti b'tismija ta' oriġni, f'kull każ ikun jirrigwarda prodotti bl-istess tismija;

(ġ) ma jieħux vantaġġ mhux ġust mir-riputazzjoni ta' xi *trade mark*, isem kummerċjali jew marki distintivi oħra ta' kompetitur jew tat-tismija ta' oriġni ta' prodotti kompetittivi; u

(ħ) ma jippreżentax oġġetti jew servizzi bħala imitazzjonijiet jew replika ta' oġġetti jew servizzi li jkollhom xi marka protetta jew isem kummerċjali.

(2) Paragun li jirreferi għal xi offerta speċjali għandu jindika b'mod ċar u mhux ekwivoku d-data meta tintemm dik l-offerta jew, fejn ikun xieraq, li l-offerta speċjali tkun suġġetta għad-disponibilità ta' l-oġġetti u s-servizzi, u meta l-offerta speċjali tkun għadha ma bdietx id-data tal-perjodu li matulu għandha tkun tapplika l-offerta speċjali. "Offerta speċjali" f'dan is-subartikolu tirreferi għall-prezz ta' l-oġġetti jew is-servizzi jew xi kondizzjoni speċifika oħra li taħtha l-oġġetti jew is-servizzi ikunu se jiġu forniti.

L-offerta ta' rigali u premjijiet.

51. Kummerċjant li, b'konnessjoni mal-provvista jew possibbli provvista ta' oġġetti jew servizzi jew mal-promozzjoni b'kull mod li jkun tal-provvista jew l-użu ta' oġġetti jew servizzi, joffri rigali, premjijiet, jew oġġetti oħra b'xejn,

(a) jonqos milli jipprovdihom jew ma jipprovdihomx kif offrut; jew

(b) jonqos li jiżvela b'mod ċar il-pattijiet u l-kondizzjonijiet kollha għall-kisba tagħhom; jew

(ċ) jonqos milli jagħti deskrizzjoni ċara u sħiħa tar-rigali, premjijiet jew oġġetti oħra b'xejn li jkunu qegħdin jiġu offruti;

jkun ħati ta' reat kontra din it-Taqsima ta' dan l-Att.

Skemi ta' bejgħ piramidali.

52. (1) Kull forma ta' skemi ta' bejgħ piramidali, jkun kif ikun deskritt, hija projbita. Skemi jew attivatijiet li fihom element materjali jew sinifikattiv ikun jikkonsisti f'attività ta' bejgħ piramidali għandhom jitqiesu wkoll bħala skema ta' bejgħ piramidali għall-finijiet ta' dan l-artikolu.

(2) Min jistabbilixxi, iħaddem jew iġib 'il quddiem xi skema ta' bejgħ piramidali jkun ħati ta' reat kontra din it-Taqsima ta' dan l-Att.

(3) Għall-għanijiet ta' dan l-artikolu, il-frażi "skema ta' bejgħ piramidali" tfisser -

(a) skema -

li tipprovdi għall-provvista ta' oġġetti jew servizzi jew it-tnejn flimkien bi premju;

li għal bosta parteċipanti fl-iskema tkun primarjament tikkostitwixxi opportunità ta' bejgħ ta' opportunità ta' investiment pjuttost minn opportunità ta' provvista ta' oġġetti jew ta' servizzi; u

li tkun jew x'aktarx tkun waħda mhux ġusta għal bosta mill-parteċipanti f'dik l-iskema peress li -

(i) l-premjijiet finanzjarji ta' dawk il-parteċipanti jkunu prinċipalment dipendenti fuq l-ingaġġ ta' parteċipanti addizzjonali, sew jekk f'livelli wieħed inqas mill-ieħor sew jekk le; u

(ii) l-għadd ta' parteċipanti addizzjonali fl-iskema li jkollhom jiġu ingaġġati biex jipproduċu premjijiet finanzjarji raġonevoli għall-parteċipanti fl-iskema ma jintlaħaqx jew x'aktarx li ma jintlaħaqx minn bosta mill-parteċipanti fl-iskema; jew

(b) skema ta' tip simili għal *chain letter*, sew jekk din tipprovdi jew ma tipprovdix għal provvista ta' oġġetti jew servizzi, li tkun waħda mhux ġusta għal bosta mill-parteċipanti fl-iskema peress li -

(i) l-premjijiet finanzjarji ta' bosta mill-parteċipanti jkunu dipendenti fuq l-ingaġġ ta' parteċipanti addizzjonali; u

(ii) l-għadd ta' parteċipanti addizzjonali fl-iskema li jkollhom jiġu ingaġġati biex jipproduċu premjijiet finanzjarji raġonevoli għall-parteċipanti fl-iskema ma jintlaħaqx jew x'aktarx li ma jintlaħaqx minn bosta mill-parteċipanti fl-iskema.

(4) Parteċipanti, li ma jkunux dawk imsemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, f'xi skema ta' bejgħ piramidali jkollhom jedd mhux iktar tard minn sentejn mid-data meta jkunu għamlu l-aħħar ħlas li jitolbu l-ħlas lura sħiħ ta' kull flus li jkunu ħallsu fl-iskema.

Dikjarazzjonijiet qarrieqa dwar ċerti skemi jew attivitajiet.

53. (1) Min jagħmel xi dikjarazzjoni li tkun falza jew qarrieqa f'xi dettall materjali dwar il-profittabilità jew ir-riskju jew xi aspett materjali ieħor ta' xi skema ta' xogħol domestiku jew skemi jew attivitajiet simili oħra, jkunu kif ikunu deskritti, u jirrappreżenta dik l-iskema bħala waħda li tista' ssir, jew li tista' ssir f'ċertu qies sostanzjali, mill-post ta' residenza ta' xi ħadd, jkun ħati ta' reat kontra din it-Taqsima ta' dan l-Att.

(2) Min jistieden, sew b'riklam sew xort'oħra, lil xi ħadd biex jaħdem jew jipparteċipa, jew biex joffri jew japplika li jaħdem jew jipparteċipa, fi skemi jew attivitajiet bħal dawk imsemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu li jkunu jeħtieġu -

(a) l-għemil minn min ikun involut ta' xogħlijiet; jew

(b) l-investiment ta' flus mill-persuni involuti u l-għemil minnhom ta' xogħol assoċjat ma' l-investiment -

u jagħmel, għar-rigward tal-profittabilità jew ir-riskju jew xi aspett materjali ieħor ta' l-attività kummerċjali, xi rappreżentazzjoni li tkun falza jew qarrieqa f'xi dettall materjali, jkun ħati ta' reat kontra din it-Taqsima ta' dan l-Att.

Reati.

54. Min ikun ħati ta' reat kontra din it-Taqsima ta' dan l-Att jista', meta jinsab ħati, jeħel multa ta' mhux inqas minn mitejn lira Maltija u ta' mhux iktar minn elfejn lira Maltija.

Applikabilità fuq kull liġi oħra.
Kap. 16.
Kap. 13.
Kap. 313.

55. Il-provvedimenti ta' din it-Taqsima għandhom jipprevalixxu fuq kull ħaġa li tmur kuntrarju għalih u li tinsab fil-Kodiċi Ċivili, fil-Kodiċi tal-Kummerċ u fl-Att dwar Deskrizzjonijiet Kummerċjali.

TAQSIMA VII

RESPONSABBILTA' GHAL PRODOTTI DIFETTUŻI

Tifsir.

56. F'din it-Taqsima, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma tkunx teħtieġ xort'oħra -

"ħsara personali" tinkludi kull marda u kull tħassir tal-kondizzjoni fiżika jew mentali ta' persuna;

"prodott" tfisser kull ħaġa mobbli u tinkludi:

(a) kull ħaġa mobbli inkorporata fi prodott ieħor jew f'ħaġa immobbli,

(b) l-elettriku,

(ċ) il-gass, u

(d) prodotti agrikoli primarji;

"prodotti agrikoli primarji" tfisser kull prodott li tagħti l-art, ta' annimali f'razzett u li jiġi mis-sajd u l-kaċċa;

"produttur" tfisser:

(a) il-manifattur ta' prodott mitmum jew ipproċessat, jew

(b) il-manifattur ta' parti komponenti, jew

(ċ) il-produttur ta' xi materja prima, jew

(d) il-produttur ta' xi prodotti li tagħti l-art, ta' annimali f'razzett u li jiġu mis-sajd u l-kaċċa, jew

(e) kull min, għax iqiegħed ismu, t-trade mark jew xi dettall distintiv ieħor fuq il-prodott, jippreżenta lilu nnifsu bħala l-produttur tiegħu, jew

(f) meta prodott jiġi manifatturat jew prodott barra minn Malta, kull min jimporta ġewwa Malta prodott għall-bejgħ, kiri, self jew kull għamla oħra ta' distribuzzjoni.

Responsabbiltà tal-produttur.

57. Il-produttur ikun responsabbli għall-ħsara għalkollox jew f'parti kaġunata b'xi difett fil-prodott tiegħu.

Prova dwar ħsara u difett.

58. Il-parti aggravata jkollha biss il-piż li ġġib prova dwar il-ħsara, id-difett u r-relazzjoni kawżali bejn id-difett u l-ħsara u ma jkollhiex il-piż li ġġib prova dwar il-ħtija tal-produttur.

Responsabbiltà tal-fornitur tal-prodott.

59. (1) Il-fornitur tal-prodott għandu jitqies bħala l-produttur jekk:

(a) il-produttur ma jkunx jista' jiġi identifikat u l-parti aggravata tkun talbet lill-fornitur biex jipprovdilha l-identità u l-indirizz sħiħ tal-produttur jew tal-persuna li tkun forniet lill-fornitur bil-prodott, jew

(b) fil-każ ta' prodott importat meta l-importatur ma jkunx jista' jiġi identifikat ukoll jekk isem il-produttur ikun indikat u l-parti aggravata tkun talbet lill-fornitur biex jipprovdilha l-identità u l-indirizz sħiħ ta' l-importatur jew tal-persuna li tkun forniet lill-fornitur bil-prodott,

u l-fornitur jonqos milli jagħmel dan fi żmien tletin jum minn meta tkun saritlu t-talba.

(2) Talba taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu għandha -

(a) ssir bil-miktub u tintbagħat bil-posta reġistrata jew b'ittra uffiċjali fil-post tan-negozju jew tal-kummerċ tal-fornitur; u

(b) tindika l-prodott li jkun ikkaġuna l-ħsara, il-post minn fejn u, jekk ikun possibbli d-data approssimattiva, meta l-prodott ikun ġie akkwistat.

(3) Il-fornitur ikollu l-piż li jġib prova li jkun ipprovda lill-parti aggravata bl-informazzjoni meħtieġa taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu fiż-żmien hemm indikat.

Prodott difettuż.

60. (1) Prodott ikun difettuż jekk dan jonqos milli jipprovdi dik is-sigurezza li persuna jkollha jedd li tistenna minnu fil-qies taċ-ċirkostanzi kollha, inklużi:

(a) il-preżentazzjoni tal-prodott, kif ikun tmexxa fis-suq, u kull direzzjoni u twissija li jkunu ġew ipprovduti,

(b) liema użu jista' jkun raġonevolment mistenni mill-prodott, u

(ċ) iż-żmien meta l-prodott ikun tqiegħed fiċ-ċirkolazzjoni.

(2) Prodott ma jitqiesx bħala wieħed difettiż biss għaliex prodott aħjar sussegwentement jitqiegħed fiċ-ċirkolazzjoni.

(3) Prodott jitqies difettuż jekk dan ma jkunx jipprovdi għas-sigurezza li soltu jiġi provdut dwarha b'mudelli oħra ta' l-istess tip.

Danni li jistgħu jiġu rkuprati.

61. Id-danni li jistgħu jiġu rkuprati taħt din it-Taqsima huma:

(a) danni kaġunati bil-mewt jew ħsara fil-persuna; jew

(b) telfien, ħsara, jew qirda ta' xi oġġett ta' proprjetà minbarra l-prodott difettuż innifsu, b'valur ta' mill-anqas mitejn lira, jew dak il-valur ieħor hekk kif il-Ministru jista' jippreskrivi:

Iżda -

(i) l-oġġett ta' proprjetà jkun ta' tip soltu maħsub għall-użu jew il-konsum privat, u

(ii) l-oġġett ta' proprjetà kien użat mill-parti aggravata prinċipalment għall-użu jew il-konsum privat tagħha nnifisha.

X'difiża produttur jista' jġib.

62. Il-produttur ma jġorr ebda responsabbiltà taħt din it-Taqsima jekk iġib prova:

(a) li huwa ma qiegħedx il-prodott fiċ-ċirkolazzjoni, jew

(b) li, fil-qies taċ-ċirkostanzi, jkun probabbli li d-difett li jkun ikkaġuna l-ħsara ma kienx jeżisti fiż-żmien meta l-prodott ikun tqiegħed fiċ-ċirkolazzjoni minnu jew li dak id-difett beda jseħħ wara, jew

(ċ) li l-prodott la ġie manifatturat minnu għall-bejgħ jew għal xi xorta ta' distribuzzjoni b'għan ekonomiku lanqas ma ġie manifatturat jew imqassam minnu filwaqt tal-kummerċ jew negozju tiegħu, jew

(d) li d-difett involut ikun dovut minħabba fit-tħaris ta' xi ħtieġa mandatorja imposta b'liġi jew minn xi awtorità pubblika, jew

(e) li l-istat ta' konoxxenza xjentifika u teknika filwaqt li huwa kien qiegħed il-prodott fiċ-ċirkolazzjoni ma kienetx daqstant li b'hekk setgħet ġiet skoperta l-eżistenza tad-difett, jew

(f) fil-każ ta' manifattur ta' komponent jew il-produttur ta' materja prima, li d-difett ikun attribwibbli għad-disinn tal-prodott li fih ikun twaħħal il-komponent jew ġiet inkorporata l-materja prima jew għall-istruzzjoni mogħtija mill-manifattur tal-prodott.

Ħlas provviżorju ta' perit.

Kap. 12.

63. Il-Qorti tista, minkejja kull provvediment tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, tordna li d-drittijiet ta' perit għandhom provviżorjament jitħallsu jew jiġu depożitati mill-produttur jekk ikun hemm provi *prima facie* li l-ħsara tkun ġiet kaġunata minn difett fil-prodott.

Solidarjetà.

64. Meta taħt din it-Taqsima, żewġ persuni jew aktar jkunu responsabbli għall-istess ħsara, l-obbligazzjoni tagħhom tkun waħda solidali.

Kontribuzzjoni għall-ħsara mill-persuna aggravata.

Kap. 16.

65. L-artikolu 1051 tal-Kodiċi Ċivili għandu jkun japplika sabiex tiġi stabbilita r-responsabbiltà tal-produttur meta d-dannu jkun kaġunat sew minn xi difett fil-prodott sew bi ħtija tal-persuna aggravata jew minn xi ħadd li l-persuna aggravata tkun responsabbli għalih.

Responsabbiltà jekk ikun hemm att jew ommissjoni ta' terzi.

66. Ir-responsabbiltà tal-produttur ma għandhiex titnaqqas meta l-ħsara tkun kaġunata sew b'difett fil-prodott sew b'xi att jew ommissjoni ta' terzi.

Limitazzjoni ta' azzjoni.

67. (1) L-azzjoni għal danni taħt din it-Taqsima għandha tiġi preskritta meta jgħaddu tliet snin mill-ġurnata meta l-parti aggravata saret taf, jew imissha raġonevolment saret taf, bil-ħsara, bid-difett u bl-identità tal-produttur.

(2) Minkejja s-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, l-azzjoni għad-danni taħt din it-Taqsima għandha f'kull każ tispiċċa mal-mogħdija tal-perjodu ta' għaxar snin mid-data meta l-produttur ikun qiegħed fiċ-ċirkolazzjoni l-prodott attwali li jkun ikkaġuna l-ħsara kemm-il darba l-parti aggravata ma tkunx sadattant bdiet proċedimenti legali kontra l-produttur.

Kap. 16.

(3) Is-Sub-titoli I, II u III at-Titolu XXV tal-Kodiċi Ċivili li jirrigwardaw il-kawżi li jimpedixxu, jissospendu u jiksru l-preskrizzjoni għandhom ikunu japplikaw għal azzjonijiet li jsiru taħt din it-Taqsima.

(4) Ikun jinkombi fuq il-produttur il-piż tal-prova dwar meta l-prodott attwali li kkaġuna d-dannu jkun tqiegħed fiċ-ċirkolazzjoni.

Projbizzjoni ta' esklużjoni ta' responsabbiltà.

68. Ir-responsabbiltà ta' produttur taħt din it-Taqsima ma tistax tiġi limitata jew eskluża sew b'xi patt f'kuntratt, b'xi avviż jew b'kull mod ieħor li jista' jkun.

Drittijiet oħra ta' azzjoni mhumiex preklużi.

Kap. 16.

69. Il-provvediment taħt din it-Taqsima ma għandhomx jeskludu jew jillimitaw xi drittijiet jew rimedji li l-persuna aggravata jkollha taħt il-Kodiċi Ċivili jew xi liġi oħra.

Danni emerġenti minn aċċidenti nukleari.

70. Il-provvedimenti taht din it-Taqsima ma għandhomx japplikaw għal xi feriment jew ħsara li jiġġarbu minn aċċidenti nukleari li jkunu regolati b'xi ftehim internazzjonali li Malta tkun imsieħba fih.

Kif tapplika din it-Taqsima.

71. Din it-Taqsima għandha tapplika għal prodotti li jitqegħdu fiċ-ċirkolazzjoni f'Malta wara l-bidu fis-seħħ ta' din it-Taqsima.

TAQSIMA VIII

BEJGĦ TA' OĠĠETTI LIL KONSUMATURI

Tifsir.

72. (1) F'din it-Taqsima kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma teħtieġx xort'oħra:

"bla ebda ħlas" tirreferi għall-esklużjoni ta' l-ispejjeż li jsiru biex iġibu l-oġġetti konformi mal-kuntratt ta' bejgħ, partikolarment man-nefqa tal-pustaġġ, xogħol u materjal, liema spejjeż għandhom skond hekk jitħallsu mill-kummerċjant;

"garanti" tfisser min ikun responsabbli lejn il-konsumatur għall-eżekuzzjoni ta' garanzija kummerċjali u tinkludi lil kull persuna oħra li tkun qed taġixxi għall-garanti jew f'ismu;

"garanzija kummerċjali" tfisser kull rappreżentazzjoni jew rabta tkun kif tkun deskritta jew mogħtija minn kummerċjant jew produttur lil konsumatur, irrispettivament minn jekk din tingħatax b'xi ħlas iktar jew mingħajru, li jintradd lura l-prezz imħallas jew li jiġu rimpjazzati, imsewwija jew ittrattati oġġetti b'kull mod li jkun, jekk dawn ma jkunux skond l-ispeċifikazzjonijiet stipulati fid-dikjarazzjoni ta' garanzija jew fir-reklamar rilevanti;

"oġġetti" tfisser kull biċċa proprjetà mobbli li tkun tanġibbli;

"produttur" tfisser il-manifattur ta' oġġetti magħmula għall-konsumatur, l-importatur ta' oġġetti magħmula għall-konsumatur ġewwa Malta jew ġo xi pajjiż ieħor jew grupp ta' pajjiżi oħra kif jistgħu, minn żmien għal żmien, jissemmew għal dan l-għan mill-Ministru b'avviż fil-Gazzetta, jew minn kull min jagħmilha ta' produttur billi jqiegħed ismu, t-*trade mark* jew sinjal distintiv ieħor tiegħu fuq l-oġġetti;

"tiswija" tfisser fil-każ ta' nuqqas ta' konformita`, il-proċess li bih oġġetti jinġiebu konformi mal-kuntratt ta' bejgħ.

(2) Kuntratti għall-provvista ta' oġġetti magħmula għall-konsumatur li għad iridu jiġu manifatturati jew prodotti għandhom ukoll jitqiesu bħala kuntratti ta' bejgħ għall-għanijiet ta' din it-Taqsima.

(3) Id-dispożizzjonijiet ta' din it-Taqsima għandhom ikunu japplikaw għal kuntratti ta' bejgħ ta' oġġetti lil konsumaturi magħmula jew esegwiti wara l-bidu fis-seħħ ta' din it-Taqsima.

Konformità mal-kuntratt.

73. (1) Il-kummerċjanti għandhom l-obbligu jikkunsinnaw lill-konsumaturi oġġetti li jkunu konformi mad-deskrizzjoni u l-ispeċifikazzjonijiet fil-kuntratt tal-bejgħ, u skond hekk ikollhom l-obbligu li jiżguraw li l-oġġetti:

(a) jkunu konformi mad-deskrizzjoni mogħtija mill-kummerċjant u jkollhom il-karatteristiċi, l-fattizzi u l-kwalitajiet ta' l-oġġetti li l-kummerċjant jkun wiegħed jew ikun wera jew xort'oħra ppreżenta lill-konsumatur bħala kampjun jew mudell;

(b) jkunu adattati għall-iskop partikolari li għalih il-konsumatur ikun jeħtieġhom u li jkun għarraf bihom lill-kummerċjant meta kien qed jagħmel il-kuntratt;

(ċ) jkunu adattati għall-iskop li għalih oġġetti ta' l-istess tip normalment jintużaw; u

(d) juru l-kwalità u l-kapaċità li huma normali f'oġġetti ta' l-istess tip u li l-konsumatur jista' raġonevolment jistenna, fil-qies tax-xorta ta' l-oġġetti u meta jitqiesu d-dikjarazzjonijiet pubbliċi dwar il-karatteristiċi speċifiċi ta' l-oġġetti li jsiru dwarhom sew mill-kummerċjant, mill-produttur jew mir-rappreżentant tiegħu, partikolarment fl-irreklamar jew fuq it-tikketti.

(2) L-obbligazzjoni tal-kummerċjant taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu meta jkun sar il-kuntratt, għandha tiskadi u tintemm f'dawn iċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(a) meta l-konsumatur kien jaf, jew ma setax raġonevolment ma jkunx jaf, bin-nuqqas ta' konformità, jew

(b) meta n-nuqqas ta' konformità jkollha l-oriġni tagħha f'materjal fornit mill-konsumatur.

(3) Il-kummerċjant ikun marbut b'dikjarazzjonijiet pubbliċi msemmija fil-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu kemm-il darba huwa:

(a) ma jurix li ma kienx jaf, u li ma setax raġonevolment ikun jaf, bid-dikjarazzjoni involuta, jew

(b) ma jurix li saż-żmien meta jkun sar il-kuntratt id-dikjarazzjoni tkun ġiet korretta, jew

(ċ) ma jurix li d-deċiżjoni li jinxtraw l-oġġetti ma setgħetx kienet influwenzata bid-dikjarazzjoni.

(4) Kull nuqqas ta' konformità li tirriżulta mill-istallazzjoni mhux tajba ta' l-oġġetti għandha titqies daqslikieku kient nuqqas ta' konformità ta' l-oġġetti jekk l-istallazzjoni tkun parti mill-kuntratt tal-bejgħ ta' l-oġġetti u l-oġġetti kienu installati mill-kummerċjant jew taħt ir-responsabbiltà tiegħu. Dan għandu japplika wkoll jekk il-prodott, li jkun maħsub li jiġi installat mill-konsumatur, jiġi installat mill-konsumatur u l-installazzjoni mhux korretta tkun dovuta għal xi difett fl-istruzzjonijiet dwar l-istallazzjoni.

X'rimedji għandu l-konsumatur.

74. (1) Il-kummerċjant ikun responsabbli li jipprovdi rimedju skond dan l-artikolu lill-konsumatur għal kull nuqqas ta' konformità fl-oġġetti li kienet teżisti meta l-oġġetti ġew ikkunsinnati mill-kummerċjant lill-konsumatur. Bla ħsara għall-provvedimenti l-oħra ta' din it-Taqsima, għandu jkun il-konsumatur li jiddeċiedi x'rimedju għandu jitlob.

(2) Fil-każ ta' tali nuqqas ta' konformità, il-konsumatur ikollu jedd jew -

(a) li l-oġġetti jinġiebu konformi bla ebda ħlas billi jissewwew jew jiġu rimpjazzati, skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 75, jew

(b) li jirċievi ħlas lura ta' tnaqqis fil-prezz adattat jew li ssir ir-rexxissjoni tal-kuntratt għar-rigward ta' dawk l-oġġetti, skond is-subartikoli (1) jew (2) ta' l-artikolu 76.

Tiswija jew rimpjazzament ta' l-oġġetti.

75. (1) Sakemm ma jkunx impossibbli jew sproporzjonat, il-konsumatur jista', fl-ewwel lok, jeħtieġ lill-kummerċjant isewwi l-oġġetti jew inkella jirrimpjazzjhom, f'kull każ bla ebda ħlas.

(2) Rimedju jitqies li jkun sproporzjonat jekk ikun jimponi spejjeż fuq il-kummerċjant li, b'paragun mar-rimedji alternattivi li jeżistu taħt din it-Taqsima, ma jkunux raġonevoli, meta jitqiesu:

(a) il-valur ta' l-oġġetti li kieku ma kienx hemm nuqqas ta' konformità,

(b) xi jkun ifisser dak in-nuqqas ta' konformità, u

(ċ) jekk ir-rimedju alternattiv ikunx jista' jitlesta għalkollox mingħajr ebda inkonvenjenza sinjifikanti għall-konsumatur.

(3) Kull tiswija jew rimpjazzament għandhom jitlestew, kemm ikun prattikament malajr, fi żmien raġonevoli u mingħajr ebda inkonvenjenza sinjifikanti għall-konsumatur, meta titqies ix-xorta ta' l-oġġetti u l-iskop li għalih il-konsumatur jkun ħtieġ dawk l-oġġetti.

Tnaqqis tal-prezz mar-rexxissjoni tal-kuntratt.

76. (1) Il-konsumatur jista' jeħtieġ riduzzjoni adattata fil-prezz jew li ssir ir-rexxissjoni tal-kuntratt:

(a) meta l-konsumatur ma jkun jista' jikseb la r-rimedju ta' tiswija lanqas dak ta' rimpjazzar, jew

(b) jekk il-kummerċjant ma jkunx spiċċa r-rimedju ta' tiswija jew ta' rimpjazzar fi żmien raġonevoli, jew

(ċ) jekk il-kummerċjant jkun jista' biss jipprovdi jew jispiċċa r-rimedju ta' tiswija jew rimpjazzar b'inkonvenjenza sinjifikanti għall-konsumatur.

(2) Il-konsumatur ma jkollux jedd għar-rexxissjoni tal-kuntratt jekk in-nuqqas ta' konformità miegħu jkun wieħed minuri u insinjifikanti.

Dritt għal rimedju li għandu l-aħħar bejjiegħ.

77. Meta l-kummerċjant bħala l-aħħar bejjiegħ ta' l-oġġetti jkun responsabbli lejn il-konsumatur minħabba f'nuqqas ta' konformità li tirriżulta minn xi att jew ommissjoni tal-produttur, tal-bejjiegħ ta' qabel fl-istess rabta ta' kuntratti jew ta' kull intermedjarju ieħor, l-aħħar bejjiegħ ikollu jedd li jikseb ir-rimedji kontra l-persuna jew persuni responsabbli fir-rabta kontrattwali.

Preskrizzjoni.

78. Il-kummerċjant għandu jkun responsabbli taħt il-provvedimenti ta' l-artikoli 73 u 74 meta l-konsumatur jinduna bin-nuqqas ta' konformità fi żmien sentejn mill-kunsinna ta' l-oġġetti. Dan il-perjodu ta' preskrizzjoni għandu jiġi sospiż sakemm idumu għaddejin in-negozjati bejn il-kummerċjant u l-konsumatur bil-għan li jintlaħaq ftehim amikevoli.

Avviż li jingħata lill-kummerċjant.

79. (1) Sabiex ikun jista' jikseb benefiċċju mir-rimedji disponibbli taħt din it-Taqsima, konsumatur għandu javża lill-kummerċjant bil-miktub b'kull nuqqas ta' konformità fi żmien xahrejn mid-data meta l-konsumatur ikun intebaħ b'dak n-nuqqas ta' konformità.

(2) Għall-għanijiet ta' dan l-artikolu, għandu jitqies bħala prova suffiċjenti li jkun ingħata avviż jekk in-notifika ssir b'att ġudizzjarju fiż-żmien preskritt, jew jekk il-konsumatur juri li l-ittra tkun intbagħtet bil-posta reġistrata fiż-żmien preskritt.

Preżunzjoni li jkun hemm nuqqas ta' konformità.

80. Sakemm ma jiġix ippruvat xort'oħra, kull nuqqas ta' konformità li wieħed jista' jinduna bih fi żmien sitt xhur mill-kunsinna ta' l-oġġetti għandu jitqies bħala li jkun eżista filwaqt tal-kunsinna, meta din il-presunzjoni tkun fil-biċċa l-kbira kompatibbli max-xorta ta' l-oġġetti jew max-xorta ta' nuqqas ta' konformità.

Ma jorbtux dawk il-klawżoli fil-kuntratt li jwarrbu jew jirrestrinġu xi drittijiet.

81. Ebda klawżola kuntrattwali jew ftehim magħmul mill-konsumatur mal-kummerċjant qabel ma n-nuqqas ta' konformità jiġi mgħarraf lill-kummerċjant ma jkunu jorbtu lill-konsumatur jekk dawk il-klawżoli jew ftehim b'mod sew dirett sew mhux dirett ikunu jwarrbu jew jirrestrinġu d-drittijiet disponibbli taħt din it-Taqsima.

Il-garanzija kummerċjali għandha tkun iktar vantaġġuża.

82. Garanzija kummerċjali hija garanzija addizzjonali li tqiegħed lill-benefiċjarju ta' dik il-garanzija f'pożizzjoni iktar vantaġġuża min dik stabbilita bil-liġi. Garanzija kummerċjali ma għandhiex tkun tolqot ħażin rimedji oħra li jkunu disponibbli taħt kull liġi oħra li tkun tirregola r-responsabbiltà li toħroġ minn kuntratt jew delitt.

Ħtiġiet għal garanziji kummerċjali.

83. (1) Garanzija kummerċjali għandha tiġi abbozzata f'forma bil-miktub b'mod ċar u leġibbli, f'lingwaġġ li jiftiehem u għandha tkun konformi ma' dan li ġej:

(a) li tkun formulata f'mill-inqas waħda mil-lingwi uffiċjali ta'Malta;

(b) li tkun tagħti l-isem u l-indirizz tal-garanti, u tkun tiddikjara biċ-ċar x'ikun l-indirizz permanenti tal-post tal-kummerċ jew tan-negozju u isem il-persuna li tkun qegħda tipprovdi lill-konsumatur bil-garanzija kummerċjali;

(ċ) li tkun tiddikjara biċ-ċar x'ikun il-kontenut tal-garanzija inkluża l-firxa territorjali tagħha jekk din tkun waħda limitata kif ukoll iż-żmien li matulu din il-garanzija tibqa' valida mid-data tax-xiri u jistgħu jiġu stipulati perjodi differenti għal komponenti differenti ta' l-oġġetti;

(d) li tkun tispeċifika b'mod ċar il-mod kif konsumatur għandu jipproċedi biex jagħmel talba u jikseb l-esekuzzjoni tal-garanzija kummerċjali, il-persuna li tkun awtorizzata tesegwixxi l-garanzija kummerċjali u indirizz f'Malta fejn jistgħu jintbagħtu t-talbiet. Jekk persuna li tkun qed tipprovdi garanzija kummerċjali tonqos milli tipprovdi lill-konsumatur bl-informazzjoni meħtieġa taħt dan il-paragrafu, hija mbagħad tkun responsabbli għall-esekuzzjoni tal-garanzija kummerċjali bi spejjeż tagħha;

(e) li tkun tiddikjara b'mod ċar jekk il-garanzija kummerċjali tkunx tista' tiġi trasferita lil oħrajn. Kemm-il darba ma jiġix stipulat xort'oħra l-garanzija kummerċjali tista' wkoll tkun disponibbli għal sidien sussegwenti ta' dawk l-oġġetti li l-garanzija kummerċjali tkun tirreferi għalihom:

Iżda kemm-il darba l-garanzija kummerċjali ma tiddikjarax speċifikatament xort'oħra, għandu jiftiehem li fil-każ ta' oġġetti, il-garanzija kummerċjali tkun tkopri kull difett li jista' jirriżulta matul il-perjodu ta' garanzija;

(f) li tipprovdi deskrizzjoni ċara ta' l-oġġetti jew is-servizzi koperti mill-garanzija kummerċjali;

(ġ) li tistipula b'mod ċar dak li l-garanti jkun qed jintrabat li jagħmel jekk ikun hemm difett fl-oġġetti koperti bil-garanzija kummerċjali jew jekk is-servizzi koperti mill-garanzija ma jitwettqux kif dovut; u

(ħ) li tiddikjara b'mod ċar li l-konsumatur ikun igawdi ċerti drittijiet li tagħtih il-liġi għar-rigward tal-bejgħ ta' oġġetti lil konsumaturi u li dawk id-drittijiet ma jintlaqtux ħażin mill-garanzija.

(2) Fuq talba tal-konsumatur, il-kummerċjant għandu jagħmel disponibbli lill-konsumatur il-garanzija kummerċjali bil-miktub jew b'xi mezz ieħor li ma jitħassarx li jkun aċċessibbli u disponibbli għall-konsumatur.

(3) Meta garanzija kummerċjali ma tkunx tħares il-ħtiġiet stipulati f'dan l-artikolu, il-validità tal-garanzija ma għandhiex tintlaqat u l-konsumatur għandu jibqa' jkollu l-jedd li jagħmel kull talba bis-saħħa tagħha u jesiġi li tiġi onorata.

Responsabbiltà taħt garanzija kummerċjali.

84. Meta kummerċjant jew xi ħadd ieħor jagħti garanzija kummerċjali lil konsumatur, irrispettivament meta jew kif din tingħata, għaldaqshekk dak il-kummerċjant jew xi ħadd ieħor ikun responsabbli lejn il-konsumatur għall-osservanza tal-pattijiet u l-eżekuzzjoni tal-garanzija kummerċjali bħallikieku kien il-garanti, kemm-il darba il-kummerċjant jew xi ħadd ieħor, skond il-każ, ma jġibx prova li huwa kien b'mod espress u ċar għarraf lill-konsumatur xort'oħra filwaqt tal-kunsinna ta' l-oġġetti jew it-twettiq tas-servizz.

Garanzija kummerċjali ma għandhiex teskludi drittijiet taħt liġijiet oħra.

85. (1) Garanzija kummerċjali u kull dritt mogħti lil konsumatur taħt il-garanzija ma għandhom b'ebda mod, sew dirett sew indirett, jeskludu jew jillimitaw id-drittijiet ta' konsumatur taħt dan l-Att jew taħt kull liġi oħra. Kull esklużjoni jew limitazzjoni simili li jiġu stipulati bi ksur ta' din il-projbizzjoni għandhom ikunu nulli u ineffettivi.

(2) Il-provvedimenti f'din it-Taqsima għandhom ikunu japplikaw fil-każijiet kollha meta l-kuntratt għall-bejgħ ta' oġġetti lil konsumatur jkun sar f'Malta jew xort'oħra jkollu rabta fil-qrib ma' Malta, jew dawk il-pajjiżi jew grupp ta' pajjiżi oħra hekk kif il-Ministru jista' minn żmien għal żmien jistabbilixxi bil-għan ta' dan il-provvediment b'avviż pubblikat fil-Gazzetta. Skond dan, id-drittijiet li jitnisslu favur il-konsumaturi taħt din it-Taqsima għandhom jibqgħu japplikaw u ma għandhomx jintlaqtu mill-adozzjoni tal-liġi ta' xi pajjiż li ma jkunx jinkwadra taħt il-provvedimenti ta' din it-Taqsima.

Il-garanti jista' biss jitlob dawk il-ħlasijiet stipulati.

86. Garanti ma jistax, meta jkun qed iwettaq jew jesegwixxi garanzija kummerċjali, jitlob lil xi konsumatur biex iħallsu xi dritt jew ħlas, ikun kif ikun magħruf, kemm-il darba dan ma jkunx ġie stipulat b'mod espress u ċar fil-garanzija kummerċjali.

Spejjeż tal-ġarr.

87. Il-garanti għandu jieħu fuqu l-ispiża ta' kull ġarr li jrid isir f'dak li għandu x'jaqsam mat-twettiq ta' garanzija kummerċjali kemm-il darba ma jiġix stipulat xort'oħra fil-garanzija kummerċjali.

Estensjoni ta' garanzija kummerċjali.

88. It-tul ta' żmien ta' garanzija kummerċjali għandu jittawwal awtomatikament għal żmien daqsinsew dak li matulu l-garanti kellu l-oġġetti jew parti mill-oġġetti fil-pussess tiegħu sabiex iwettaq jew jesegwixxi l-garanzija kummerċjali jew bħala riżultat tar-rikjam ta' l-oġġetti jew parti minnhom mill-manifattur.

Garanzija minn terzi.

89. It-tismija mill-garanti ta' terzi biex jesegwixxu garanzija kummerċjali ma teħlisx lill-garanti mill-obbligazzjoni li jkollu lejn il-konsumatur skond il-garanzija kummerċjali mogħtija lill-konsumatur.

Garanzija kummerċjali dikjarata fir-reklam.

90. Garanzija kummerċjali sew dwar oġġetti sew dwar servizzi li tissemma f'dikjarazzjoni jew riklam minn xi persuna għandha tkun torbot lil dik il-persuna ukoll jekk dik il-garanzija kummerċjali ma tkunx speċifikatament imsemmija fil-kuntratt tal-bejgħ.

Jedd ta' azzjoni taħt garanzija kummerċjali.

91. (1) Mingħajr preġudizzju għal kull rimedju ieħor li tagħti l-liġi, konsumatur jista' jibda proċedimenti ċivili kontra garanti li jonqos milli josserva xi wieħed mill-pattijiet jew rabtiet stipulati f'garanzija kummerċjali.

(2) Il-Qorti tista' fi proċedimenti ċivili li jsiru taħt din it-Taqsima -

(a) tordna lill-garanti li jieħu dik l-azzjoni rimedjali li tista' tkun meħtieġa biex josserva il-pattijiet tal-garanzija, jew

(b) tordna lill-garanti li jwettaq l-obbligazzjonijiet tiegħu taħt il-garanzija kummerċjali b'sodisfazzjon tagħha f'dak iż-żmien li l-Qorti tista' tistabbilixxi. Meta tkun qed tagħmel dan il-Qorti tista' tordna lill-garanti jħallas lill-konsumatur ammont li ma jkunx ta' iktar minn ħamsin lira Maltija għal kull ġurnata ta' nuqqas fil-każ ta' non-osservanza wara l-iskadenza tal-perjodu stabbilit mill-Qorti.

Provvedimenti jipprevalixxu fuq liġijiet oħra.

92. Il-provvedimenti ta' din it-Taqsima, meta dawn ikunu iktar jaqblu għall-konsumatur, għandhom jipprevalixxu fuq il-provvedimenti ta' kull liġi oħra.

Rimpjazzar ta' *parts*, servizz ta' tiswija meta l-oġġetti jeħtieġu manutenzjoni.

93. (1) Jekk l-oġġetti li jkunu s-suġġett ta' kuntratt ta' bejgħ lil konsumatur, ikunu ta' xorta li tista' teħtieġ manutenzjoni, jew possibilment ir-rimpjazzar ta' *parts,* għaldaqshekk sew il-*parts* għar-rimpjazzar sew is-servizz ta' tiswija adattat għandhom ikunu disponibbli għal żmien raġonevoli mid-data tal-kunsinna ta' l-oġġetti mill-kummerċjant lill-konsumatur.

(2) Il-kummerċjant jew il-produttur jista' jirrilaxxa lilu nnifsu minn din l-obbligazzjoni billi jwissi b'mod speċifiku u espress lill-konsumatur bil-miktub, qabel ma jsir il-kuntratt, li huwa ma jkunx jipprovdi l-*parts* għar-rimpjazzar jew is-servizz ta' tiswija.

TAQSIMA IX

ORDNIJIET TA' THARIS

Ħruġ ta' Ordnijiet ta' Tħaris.

94. (1) Meta jkun hekk jaħseb li jkun raġonevolment adattat jew meħtieġ fl-interess pubbliku, id-Direttur jista', sew b'inizjattiva tiegħu nnifsu jew wara li ssirlu talba bil-miktub minn korp kwalifikanti, joħroġ ordni ta' tħaris -

(a) lil xi persuna fejn jeħtieġ -

(i) it-tħassir jew it-tibdil ta' pattijiet f'kuntratt li jsir mal-konsumatur li d-Direttur ikun iqis li ma jkunx wieħed ġust għall-konsumaturi skond il-provvedimenti tat-Taqsima VI ta' dan l-Att; u

(ii) l-inkorporazzjoni ta' pattijiet f'kuntratt li jsir mal-konsumatur li d-Direttur ikun iqis li jkunu meħtieġa għall-aħjar tagħrif tal-konsumaturi, jew sabiex jipprevjeni żbilanċ konsiderevoli bejn l-obbligazzjonijiet u d-drittijiet tal-partijiet, u dan għall-benefiċċju tal-konsumaturi;

(b) fejn jeħtieġ lil xi persuna involuta, li tkun tippromwovi jew tiġġestixxi, jew tipproponi li tinvolvi ruħha jew tiġġestixxi jew tippromwovi xi reklamar li jkun qarrieqi jew mhux reklamar komparattiv permess skond it-Taqsima VI ta' dan l-Att, biex ma tkomplix għaddeja jew tieqaf minn dak ir-reklamar;

(ċ) fejn jeħtieġ lil xi persuna li tieħu dawk il-miżuri speċifikati fl-ordni ta' tħaris, fiż-żmien speċifikat fl-ordni ta' tħaris sabiex jiġi żgurat li dan l-Att jew

regolamenti magħmulin taħtu jew kull liġi oħra li tittratta dwar id-drittijiet u l-protezzjoni tal-konsumatur li tista' tiġi hekk imsemmija b'Ordni fil-Gazzetta mill-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill, jiġu mħarsa; u

(d) fejn jeħtieġ lil xi persuna li tieqaf jew tiddeżisti milli twettaq xi reat kontra dan l-Att jew regolamenti magħmulin taħtu jew kull liġi oħra li tittratta dwar id-drittijiet u l-protezzjoni tal-konsumatur li tista' tiġi hekk imsemmija b'Ordni fil-Gazzetta mill-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill.

(2) Id-Direttur għandu, meta jkun qed joħroġ ordni ta' tħaris taħt dan l-artikolu,

(a) jinnotifika kopja ta' l-ordni ta' tħaris lil kull persuna li l-ordni tkun inħarġet kontriha;

(b) jinkludi flimkien ma' l-ordni ta' tħaris, informazzjoni rigward id-dritt li tinbeda kawża quddiem il-Qorti skond l-artikolu 97; u

(ċ) jiddikjara fil-qosor ir-raġunijiet tiegħu għall-ħruġ ta' dik l-ordni ta' tħaris, liema raġunijiet għandhom jiġu notifikati lil kull persuna li kontriha tinħareġ l-ordni ta' tħaris u, jekk ikun hemm, lill-korp kwalifikanti li fuq applikazzjoni tiegħu tinħareg l-ordni ta' tħaris.

(3) Ebda mandat kawtelatorju jew xi ordni ieħor taħt xi liġi oħra ma għandhom jinħarġu minn xi qorti jew tribunal li jkun iżomm jew jirrestrinġi lid-Direttur milli joħroġ ordni ta' tħaris taħt dan l-Att.

(4) Korp kwalifikanti, meta dan ikun qed jagħmel applikazzjoni taħt din it-Taqsima, ma jkunx meħtieġ li jkollu jew li jġib prova dwar xi interess fi, jew jintlaqat mill-kwistjoni jew azzjoni involuta.

Diskrezzjoni tad-Direttur fil-ħruġ ta' ordni ta' tħaris.

95. (1) Ikun fid-diskrezzjoni tad-Direttur dwar jekk joħroġx ordni ta' tħaris jew le wara li tkun saritlu talba bil-miktub minn korp kwalifikanti skond l-artikolu 94.

(2) Jekk id-Direttur jiddeċiedi li ma għandux joħroġ ordni ta' tħaris wara li tkun saritlu applikazzjoni minn korp kwalifikanti, huwa għandu, fi żmien sebat ijiem mid-data tad-deċiżjoni tiegħu, javża bil-miktub lill-korp kwalifikanti u lill-persuni li kontrihom ikun qed jintalab l-

ordni ta' tħaris bid-deċiżjoni tiegħu filwaqt li jiddikjara r-raġunijiet tiegħu għaldaqstant.

(3) Korp kwalifikanti jista' fi żmien ħmistax il-ġurnata minn meta jiġi notifkat bid-deċiżjoni tad-Direttur li ma joħrogx ordni ta' tħaris, jibda kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati fil-ġurisdizzjoni ċivili tagħha għall-ħruġ ta' ordni li tkun teħtieġ lid-Direttur li joħroġ ordni ta' tħaris taħt l-artikolu 94. Dawk il-persuni li kontrihom tkun qed tintalab li ssir ordni ta' tħaris għandhom ikunu partijiet fil-kawża, u jkun id-dmir tal-korp kwalifikanti li jinnotifika lil dawk il-persuni skond hekk.

(4) Fit-twettiq tal-funzjonijiet u setgħat tiegħu taħt din it-Taqsima d-Direttur għandu f'kull każ jaġixxi b'mod kemm jista' jkun spedittiv. Fil-każ ta' applikazzjoni minn korp kwalifikanti, id-Direttur għandu jagħti d-deċiżjoni tiegħu fi żmien ħmistax il-ġurnata minn meta jkun irċieva l-applikazzjoni.

Ordni ta' tħaris għandu jkollha seħħ immedjat.

96. Ordni ta' tħaris għandha tibda sseħħ b'effett immedjat.

Applikazzjoni għal revoka ta' ordni ta' tħaris.

97. (1) Persuna li kontriha tkun saret ordni ta' tħaris tista', fi żmien ħmistax-il ġurnata minn meta jiġi notifikat bl-ordni ta' tħaris, tibda kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati fil-ġurisdizzjoni ċivili tagħhom għal revoka ta' l-ordni ta' tħaris. Kawża bħal dik tista' ssir biss għal dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

(a) fuq xi punt ta' liġi materjali; jew

(b) jekk l-għemil ta' ordni ta' tħaris ikun gravement irraġonevoli jew mhux ġustifikat.

(2) Il-Qorti tista' tikkonferma, tibdel jew tħassar l-ordni ta' tħaris b'kull patt jew kondizzjoni li tqis xieraq.

(3) Meta kawża tinbeda taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, l-ordni ta' tħaris għandha titwaqqaf sakemm ikun magħruf kif spiċċat il-kawża. Id-Direttur jista' madankollu. jekk huwa jqis li jkun adattat jew meħtieġ fl-interess pubbliku, jitlob lil Qorti li tagħmel ordni, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejħa ordni temporanja ta' tħaris, li tkun tordna li l-ordni ta' tħaris tista' bla ħsara għal dawk il-modifiki li l-Qorti tista' fl-ordni temporanja ta' tħaris tistabbilixxi,

tkompli fis-seħħ sakemm il-kawża mibdija skond is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu tiġi finalment deċiża. Ordni temporanja ta' tħaris għandha tiskadi malli l-kawża tiġi finalment deċiża.

(4) Persuna li kontriha tkun inħarġet ordni ta' tħaris tista' ma tibdiex kawża quddiem il-Qorti skond dan is-subartikolu jekk hija tkun qabel iddaħħlet fil-kawża skond l-artikolu 95.

Il-kawżi jinstemgħu u jiġu deċiżi b'urġenza.

98. Dawk il-kawżi li jsiru taħt l-artikoli 95 u 97 għandhom jinstemgħu u jiġu deċiżi mill-Qorti bl-urġenza u bl-iktar mod speditiv possibbli.

Ebda ħtieġa li jiġi ppruvat it-telfien attwali.

99. Id-Direttur, meta jkun qed joħroġ ordni ta' tħaris taħt l-artikolu 94, ma jkunx meħtieġ li jġib prova dwar:

(a) it-telfien jew il-ħsara attwali, jew

(b) it-traskuraġni, negliġenza jew ħtija daparti tal-persuna li kontriha ssir l-ordni.

Id-Direttur jipprova jikseb konformità volontarja.

100. Id-Direttur għandu, kull meta jqis li jkun possibbli u raġonevoli li hekk jagħmel, jipprova l-ewwel jikseb konformità volontarja mill-persuna jew il-persuni involuti, ma' dan l-Att jew ma' regolamenti magħmulin taħtu jew ma' kull liġi oħra li tkun tittratta mad-drittijiet u l-protezzjoni tal-konsumatur hekk kif jista' jiġi stabbilit mill-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill b'Ordni fil-Gazzetta, qabel ma jgħaddi għall-ħruġ ta' ordni ta' tħaris taħt l-artikolu 94.

Id-Direttur jista' jeħtieġ il-pubblikazzjoni.

101. Id-Direttur, sabiex jelimina jew inaqqas l-effetti kontinwi ta' non-konformità ma' xi provvedimenti ta' dan l-Att jew ma' regolamenti magħmulin taħtu jew ma' kull liġi oħra li tittratta dwar id-drittijiet u l-protezzjoni tal-konsumatur hekk kif jista' jiġi msemmi mill-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill b'Ordni fil-Gazzetta, jista' b'avviz bil-miktub jitlob lil xi persuna:

(a) li tippubblika kopja ta' l-ordni ta' tħaris magħmula taħt l-artikolu 94 kontra persuna tali, kollha kemm hi jew f'parti minnha u f'dik l-għamla li jqis li jkun adattat u adegwat; u

(b) li tippubblika dikjarazzjoni korrettiva għar-rigward ta' kull ksur ta' dan l-Att, kontra regolamenti magħmulin taħtu, jew kontra kull liġi oħra li tittratta dwar

id-drittijiet u l-protezzjoni tal-konsumatur hekk kif jista' jiġi msemmi mill-Ministru wara li jikkonsulta lill-Kunsill b'Ordni fil-Gazzetta;

Il-pubblikazzjoni tista' ssir f'mill-inqas żewġ gazzetti ta' kuljum fi żmien sebat ijiem minn meta l-persuna tirċievi l-avviż u din għandha ssir bi spejjeż tal-persuna li tkun ġiet notifikata b'dak l-avviż. Meta dik il-pubblikazzjoni ma ssirx kif hawn aktar qabel imsemmi, id-Direttur jista' jgħaddi biex jagħmel dik il-pubblikazzjoni huwa nnifsu, f'liema każ ikollu d-dritt li jirkupra mingħand il-persuna li jkun lilha ġie notifikat l-avviż, kull spejjeż magħmula, bħala dejn ċivili.

TAQSIMA X

INFURZAR

Produzzjoni ta'awtorizzazzjoni bil-miktub.

102. Id-Direttur jista' jawtorizza bil-miktub lil uffiċjal pubbliku li jwettaq xi waħda mill-funzjonijiet tiegħu jew li jeżerċita xi setgħa lilu mogħtija taħt din it-Taqsima. Kull uffiċjal tali għandu, meta jkun hekk meħtieġ li jagħmel, jipproduċi l-awtorizzazzjoni bil-miktub iffirmata mid-Direttur.

Dħul bi skop ta' spezzjon.

103. (1) Bil-għan li jkun jista' jwettaq il-funzjonijiet tiegħu taħt dan l-Att, id-Direttur jista':

(a) jidħol u jfittex f'kull fond minbarra xi fond użat esklużivament bħala post ta' residenza;

(b) jagħmel kull spezzjon, imexxi kull *test* u wara li jħallas jew jagħmel sejħa għal offerti, jieħu oġġetti; u

(ċ) jieħu kull ktieb, dokument jew *record* ikun kif ikun li jinżamm jew jinħażen.

Ebda dħul u tfittxija ma għandha ssir bejn is-sebgħa ta' filgħaxija u s-sebgħa ta' filgħodu, kemm-il darba d-Direttur ma jkollux għaliex jaħseb li xi dewmien jista' joħloq it-telf ta' xi informazzjoni meħtieġa.

(2) Meta d-Direttur jieħu xi ktieb, dokument jew *record* taħt dan l-artikolu, huwa jista' jżomm dak il-ktieb, dokument jew *record* -

(a) għal daqskemm ikun meħtieġ sabiex dan ikun jistqa' jiġi spezzjonat u jsiru jew jittieħdu kopji ta' estratti minnu, jew

(b) jekk dan ikun meħtieġ biex jinġieb bi prova fi proċedimenti għal reat taħt dan l-Att jew regolamenti magħmulin taħtu.

(3) Id-Direttur għandu jagħti lill-persuna li mingħandha tkun ittieħdet xi ħaġa, riċevuta għal dak li jkun ittieħed.

(4) Jekk id-Direttur iżomm l-oriġinal ta' xi ktieb, dokument jew *record*, huwa għandu jippermetti lil sidu li jkollu aċċess raġonevoli għalih jew għal kopja tiegħu kemm jista' jkun malajr.

(5) Ebda ħaġa f'din it-Taqsima ma għandha titqies
Kap.9. li tnaqqas mis-setgħat tal-Pulizija taħt il-Kodiċi Kriminali jew taħt xi liġi oħra.

(6) Fil-kors ta' kull dħul u tfittxija taħt din it-Taqsima, id-Direttur jista' jitlob l-għajnuna tal-Pulizija.

Ksib ta' informazzjoni.

104. (1) Id-Direttur jista', bil-għan li jwettaq il-funzjonijiet tiegħu taħt dan l-Att, jeħtieġ lil kull persuna sabiex tipprovdi informazzjoni b'kull mod, inkluż:

(a) billi twieġeb għal kull mistoqsija sew bil-fomm sew bil-miktub; jew

(b) billi tipproduċi kull ktieb, dokument jew *record* ieħor hekk kif id-Direttur jista' jqis li jkun meħtieġ.

(2) Persuna ma għandhiex tenħtieġ twieġeb għal xi mistoqsija jekk ir-risposta tista' tinkriminaha.

Tfixkil tad-Direttur.

105. Kull min:

(a) xjentement ifixkel, iħebb għal, jhedded, jirreżisti jew jindaħal lid-Direttur jew lil xi uffiċjal pubbliku fl-eżerċizzju ta' dmirijietu taħt din it-Taqsima, jew jittanta jagħmel dan; jew

(b) juża lingwaġġ ta' theddid, abbużiv jew insolenti mad-Direttur jew ma' uffiċjal pubbliku filwaqt li jkun qed iwettaq dmirijietu taħt din it-Taqsima,

għandu, meta jinsab ħati, jkun ħati ta' reat taħt dan l-Att.

Reati.

106. (1) Kull min:

(a) jonqos li jħares xi ordni ta' tħaris maħruġa taħt dan l-Att jew regolamenti magħmulin taħtu;

(b) jirrifjuta jew jonqos milli jagħti dik l-informazzjoni kif meħtieġ taħt din it-Taqsima jew inkella jipprovdi informazzjoni falza jew qarrieqa,

ikun ħati ta' reat kontra dan l-Att.

(2) Persuna li tkun ħatja ta' reat taħt dan l-Att jew xi regolament magħmul taħtu għandha, kemm-il darba ma tiġix preskritta piena oħra għaliha, meta tinsab hekk ħatja teħel multa ta' mhux inqas minn mitt lira Maltija u mhux iktar minn għaxart elef lira Maltija.

(3) Il-Qorti tista' wkoll tordna lil persuna tħallas multa ta' mhux iktar minn ħamsin lira Maltija għal kull ġurnata ta' nuqqas ta' tħaris ta' xi ordni tad-Direttur li tkun saret taħt dan l-Att.

Ordni tal-Qorti.

107. Meta l-Qorti jirriżultalha li persuna tkun għamlet reat taħt dan l-Att jew regolamenti magħmulin taħtu, il-Qorti tista', mingħajr preġudizzju għal kull ordni oħra li tista' tagħmel taħt kull liġi oħra -

(a) tordna r-restituzzjoni ta' kull flus, proprjetà jew korrispettiv ieħor li jkun ingħata mill-konsumatur;

(b) tagħmel ordni ta' twettiq speċifiku kontra dik il-persuna; u

(ċ) tagħmel kull ordni oħra li l-Qorti tqis li tkun adattata.

Preskrizzjoni ta' reati taħt dan l-Att.

108. Il-prosekuzzjoni ta' reat taħt dan l-Att għandha tkun preskritta bl-iskadenza ta' tliet snin minn meta r-reat jiġi allegat li jkun sar.

Eżenzjoni minn responsabbiltà.

109. Id-Direttur jew uffiċjal pubbliku li jkun qed jaġixxi taħt id-direzzjoni jew il-kontroll tiegħu jew membru tal-Kunsill filwaqt li jkunu qed iwettqu l-funzjonijiet tagħhom taħt dan l-Att, jew regolamenti magħmulin taħtu, ma għandhomx ikunu responsabbli għal xi telf jew ħsara mġarrba minn xi persuna minħabba f'xi ħaġa magħmula jew li titħalla milli ssir bonafidi fil-kors ta' l-amministrazzjoni ta' dan l-Att jew ta' xi regolament magħmul taħtu.

Notifika ta' ordnijiet jew avviżi magħmulin taħt dan l-Att.

110. (1) Meta ordni jew avviż ikunu meħtieġa jew awtorizzati li jiġu notifikati taħt dan l-Att, dawn għandhom jiġu notifikati f'xi wieħed minn dawn il-modi li ġejjin:

(a) billi ssir il-kunsinna tagħhom, jew billi jintbagħtu bil-posta reġistrata lil min ikollhom jiġu notifikati fil-post ta' residenza, uffiċċju jew post tax-xogħol relattiv; jew

(b) fil-każ ta' korp magħqud jew korp ieħor ta' persuni, bil-kunsinna tagħhom lil xi uffiċjal jew impjegat relattiv fl-uffiċċju reġistrat jew f'xi post ieħor tal-kummerċ, jew billi jintbagħtu permezz ta' ittra reġistrata indirizzata f'xi uffiċċju bħal dak.

(2) F'kull każ meta ma jkunx raġonevolment possibbli li ssir notifika b'xi mod bħal dak imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, id-Direttur jista' jagħmel in-notifika billi jippubblika dak l-avviż fil-qosor fil-Gazzetta u f'żewġ gazzetti ta' kuljum.".

Tħassir ta' l-Att dwar ir-Restrizzjoni tal-Proġetti ta' Bolli tal-Kummerċ, Kap. 182.

16. L-Att dwar ir-Restrizzjoni tal-Proġetti ta' Bolli tal-Kummerċ, Kap. 182, qiegħed b'dan jiġi mħassar.

Emendi konsegwenzjali għall-Att dwar Bejjiegħa Bieb b'Bieb, Kap. 317.

17. L-Att dwar Bejjiegħa Bieb b'Bieb, Kap. 317, għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minflok it-titolu ta' l-Att għandu jidħol it-titolu "Att dwar Kuntratti fuq l-Għatba tal-Bieb";

(b) fl-artikolu 1 tiegħu, minflok il-kliem "l-Att dwar Bejjiegħa Bieb b'Bieb" għandhom jidħlu l-kliem "l-Att dwar Kuntratti fuq l-Għatba tal-Bieb";

(ċ) minflok il-kliem "salesman" u "salesmen" kulfejn dawn jinsabu fit-test Ingliż ta' l-Att, għandhom jidħlu l-kliem "seller" u "sellers" rispettivament;

(d) l-artikolu 2 għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok it-tifsira ta' "fond kummerċjali" għandu jidħol dan li ġej

" "fond kummerċjali" tinkludi l-fond jew kull post ieħor minn fejn jew li minn ġo fih kummerċjant regolarment jiġġestixxi l-attivita` kummerċjali tiegħu, u jinkludi posta f'fiera u posti tas-suq;";

(ii) minnufih wara t-tifsira ta' "konsumatur" għandha tiżdied din it-tifsira ġdida li ġejja:

" "Kunsill" tfisser il-Kunsill għall-Affarijiet tal-Konsumatur, imwaqqaf bl-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur;";

(iii) minflok it-tifsira ta' "kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb" għandha tidħol din li ġejja:

" "kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb" tfisser kuntratt għall-provdiment jew forniment ta' oġġetti jew servizzi minn bejjiegħ bieb b'bieb li jaġixxi jew f'ismu proprju jew f'isem xi kummerċjant, liema kuntratt ikun ġie negozjat fid-dar tal-konsumatur jew fuq il-post tax-xogħol tiegħu jew f'kull post jew fond 'il bogħod mill-fond tax-xogħol tal-bejjiegħ bieb b'bieb jew tal-kummerċjant li jkun qed jaġixxi f'ismu, inklużi kuntratti li jsiru matul eskursjoni organizzata minn kummerċjant 'il bogħod mill-fond kummerċjali tiegħu, jew matul żjara minn kummerċjant f'dar il-konsumatur jew f'dik ta' xi konsumatur ieħor, jew fuq il-post tax-xogħol tal-konsumatur;";

(iv) fit-tifsira ta' "bejjiegħ bieb b'bieb", minflok il-kliem "persuna li toffri oġġetti għall-bejgħ ġewwa d-djar" għandhom jidħlu l-kliem "persuna li toffri l-provdiment jew il-forniment ta' kull tip ta' oġġetti jew servizzi permezz ta' kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb";

(v) minnufih wara t-tifsira ta' "konsumatur" għandha tidħol din it-tifsira ġdida li ġejja:

" "kummerċjant" għandu jkollha t-tifsira mogħtija lilha bl-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, u tinkludi lil kull persuna li taġixxi f'isem, għan-nom ta' jew fl-interess ta' kummerċjant jew taħt l-ordni ta' kummerċjant, u tinkludi iktar minn hekk lil xi persuna li tkun qegħda taġixxi biex tavvanza xi interess professjonali, u, sakemm ir-rabta tal-kliem ma tkunx teħtieġ xort'oħra, tinkludi wkoll lill-bejjiegħ bieb b'bieb;";

(vi) minnufih wara t-tifsira ta' "Ministru" għandhom jidħlu dawn it-tifsiriet ġodda li ġejjin:

" "oġġetti" jinkludu kull oġġett jew ħaġa, sew tanġibbli jew mhux tanġibbli, li tista' tkun l-għan ta' xi kummerċ;

"servizzi" għandu jkollha t-tifsira lilha mogħtija taħt l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, iżda għandha teskludi kuntratti ta' l-assigurazzjoni.";

(e) l-artikolu 3 għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) fil-paragrafu (a), minflok il-kliem "b'inizjattiva tal-konsumatur:" għandhom jidħlu l-kliem "b'inizjattiva tal-konsumatur meta l-kuntratt ikun esklużivament jolqot l-oġġetti jew is-servizzi li dwarhom il-konsumatur ikun talab iż-żjara tal-kummerċjant:";

(ii) il-paragrafu (ġ) għandu jitħassar;

(f) l-artikolu 4 għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok il-kliem "Id-Direttur ma għandux joħroġ" fis-subartikolu (2) tiegħu għandhom jidħlu l-kliem "Sakemm ma jiġix preskritt xort'oħra, d-Direttur ma għandux joħroġ";

(ii) minflok il-paragrafu (i) tas-subartikolu (2) tiegħu għandu jidħol dan li ġej:

"(*i*) ikun individwu li jkun laħaq l-età legali;";

(iii) fil-paragrafu (ii) tas-subartikolu (2) tiegħu, minflok il-kliem "li jkun juri li hu ta' kondotta tajba;" għandhom jidħlu l-kliem "li jkun juri li hu ta' kondotta tajba, u iktar minn hekk jipproduċi kull prova oħra dwar l-integrita`, l-kredibilita` u l-kompetenza tiegħu hekk kif id-Direttur jista' jkun jeħtieġ jew hekk kif jista' jiġi preskritt;";

(iv) is-subartikolu (4) għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala s-subartikolu (5); u

(v) minnufih wara s-subartikolu (3) tiegħu għandu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(4) Id-Direttur jista' f'kull żmien jirtira jew jissospendi jew jiċħad li jġedded liċenza taħt dan l-artikolu, jekk id-detentur tal-liċenza jkun aġixxa bi ksur ta' xi wieħed mill-provvedimenti ta' dan l-Att jew inkella jkun insab ħati ta' xi reat taħt dan l-Att, taħt l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, jew taħt ir-regolamenti magħmulin taħthom.";

(ġ) is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 5 tiegħu għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok il-kliem "ikun null:" għandhom jidħlu l-kliem "ikun jista', jekk hekk jagħżel il-konsumatur, jiġi annullat:"; u

(ii) minflok il-kliem "minn meta il-prodott li għalih jirreferi l-kuntratt ikun ġie kunsinnat" għandhom jidħlu l-kliem "minn meta l-oġġetti jew is-servizzi li għalihom jirreferi l-kuntratt ikunu ġew kunsinnati jew provvisti";

(ħ) minnufih wara l-artikolu 5 tiegħu għandu jiżdied dan l-artikolu 5A ġdid:

"Min jikkummerċja bieb b'bieb għandu jwarrab meta jintalab jagħmel dan.

5A. Min imur fid-dar jew fuq il-post tax-xogħol ta' konsumatur bil-għan li jikkummerċja kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb jew għal xi raġuni inċidentali jew relatata, għandu jwarrab minn dak il-post meta jintalab jagħmel hekk mill-konsumatur. Kull min jonqos li jwarrab minn dik id-dar jew minn fuq dak il-post tax-xogħol meta jintalab jagħmel dan ikun ħati ta' reat kontra dan l-Att u jista' jeħel meta jinsab ħati multa ta' mhux aktar minn ħames mitt lira Maltija.";

(i) l-artikolu 7 għandu jiġi emendat kif ġej:

(*i*) fil-paragrafu (e), minflok il-kliem "l-oġġetti mibjugħa;" għandhom jidħlu l-kliem " l-oġġetti jew is-servizzi li għalihom jirreferi l-kuntratt;"; u

(*ii*) minflok il-paragrafi (f), (ġ), (ħ) u (i) għandu jidħol dan li ġej:

"(f) il-prezz li bih kellhom jiġu provvisti l-oġġetti jew is-servizzi, u l-pattijiet tal-ħlas, inklużi dettalji sħaħ dwar kull imgħax u ħlasijiet oħra;

(ġ) iż-żmien stipulat għall-provvista ta' l-oġġetti jew tas-servizzi, liema żmien ma għandu f'ebda każ jaqbeż is-sittin ġurnata mid-data tal-ftehim privat;

(ħ) klawżola li tkun stampata b'mod ċar u b'tipi grassi u b'emfasi li l-konsumatur ikollu d-dritt iħassar il-kitba privata skond id-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 8 ta' dan l-Att;

(i) dawk il-kondizzjonijiet jew partikolaritajiet addizzjonali oħra hekk kif il-Kunsill jista' jkun jeħtieġ minn żmien għal żmien;";

(j) minflok l-artikolu 8 għandu jidħol dan li ġej:

"Tħassir ta' kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb.

8. (1) Kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb ma jkunx jorbot u konklużiv jekk dan jitħassar mill-konsumatur kif provdut f'dan l-artikolu: sakemm it-tħassir isir fi żmien ħmistax il-ġurnata mid-data tal-kitba privata, jew f'dak iż-żmien itwal li jista' jiġi stipulat fil-kitba privata.

(2) It-tħassir ta' kuntratt fuq l-għatba tal-bieb jista' jsir b'kull mod sakemm titwassal sew l-intenzjoni mill-konsumatur lill-bejjiegħ bieb b'bieb jew lill-kummerċjant li f'ismu l-bejjiegħ ikun qiegħed jaġixxi. It-tħassir jista' jsir bil-fomm, permezz ta' messaġġ bit-telefon jew *telefax*, jew bil-kunsinna, sew bl-idejn sew bil-posta ordinarja jew reġistrata fl-indirizz permanenti tal-bejjiegħ jew tal-kummerċjant bieb b'bieb, ta' avviz ta' formola ta' tħassir li tkun iffirmata mill-konsumatur jew minn xi persuna li tkun debitament awtorizzata li tirrappreżentah.

(3) Tista' tintuża formola ta' tħassir fl-għamla stabbilita fl-Iskeda li tinsab ma' dan l-Att minn konsumatur li jkun irid iħassar kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb. Kopja ta' formola ta' tħassir bħal dik għandha f'kull każ tkun mehmuża mal-kopja tal-ftehim privat li jinżamm mill-konsumatur. Jekk il-konsumatur ikun irid jagħmel użu mill-formola ta' tħassir huwa jista' jiffirma dik il-formola u jikkunsinnaha lill-bejjiegħ bieb b'bieb jew lill-kummerċjant li jkun qed jaġixxi f'ismu.

(4) Ikun dmir bejjiegħ bieb b'bieb li jmur għand konsumatur li jgħarrfu minnufih bil-kapaċità tiegħu ta' bejjiegħ bieb b'bieb, tar-raġuni għaliex ikun qiegħed iżuru, li jidentifika lilu nnifsu sew, u li jispjega sew lill-konsumatur bid-drittijiet li jkollu li jħassar hekk kif dawn jitnisslu taħt dan l-artikolu u bil-possibilità li juża l-formola ta' tħassir.";

(k) minflok is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 10 tiegħu, għandu jidħol dan is-subartikolu ġdid li ġej:

"(2) Il-konsumatur għandu jkollu d-dritt li jħassar kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb għal kawża ġusta, jew minħabba fil-ksur mill-bejjiegħ b'bieb ta' xi dispożizzjoni ta' l-artikolu 9.";

(l) l-artikolu 11 għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok il-kliem "tal-qorti kompetenti f'Malta," għandhom jidħlu l-kliem "tal-qorti kompetenti f'Malta, jew" u

(ii) minnufih wara l-paragrafu (b) tiegħu għandu jiddaħħal dan il-paragrafu ġdid li ġej:

"(ċ) intiża biex tneħħi jew tnaqqas xi wieħed mid-drittijiet mogħtija lill-konsumatur b'xi wieħed mill-provvedimenti ta' dan l-Att, jew li jillimita jew ineħħi l-kompetenza tal-qrati jew tribunali lokali,";

(m) l-artikolu 12 għandu jiġi emendat kif ġej:

(i) minflok il-kliem "fil-konklużjoni tal-kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb," fil-paragrafu (ċ), għandhom jidħlu l-kliem "fil-konklużjoni tal-kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb, jew"; u

(ii) minnufih wara l-paragrafu (ċ), għandu jidħol dan il-paragrafu li ġej:

"(d) l-allegazzjoni li d-dritt ta' tħassir ma jkunx ġie eżerċitat mill-konsumatur fil-perjodu stabbilit taħt l-artikolu 8,"; u

(n) fl-artikolu 15 tiegħu:

(i) il-paragrafu (f) tiegħu għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-paragrafu (ħ) tiegħu; u

(ii) minnufih wara l-paragrafu (e) għandhom jidħlu dawn il-paragrafi (f) u (ġ) ġodda li ġejjin:

"(f) il-ħtiġiet u l-kwalifiki għall-ħruġ ta' liċenza;

(ġ) dawk l-oġġetti jew servizzi li ma jistgħux jinbiegħu permezz ta' kuntratt magħmul fuq l-għatba tal-bieb;".

18. Minflok il-paragrafu (ċ) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 47 ta' l-Att dwar Servizzi ta' l-Ivvjaġġar u tat-Turiżmu għal Malta, għandu jidħol dan li ġej: **Emenda ta' l-Att dwar Servizzi ta' l-Ivvjaġġar u tat-Turiżmu għal Malta, Kap. 409.**

"(ċ) jirregola kuntratti ta' *time-share* u l-promozzjoni ta', u servizzi provduti ġewwa fondi ta' *time-sharing,* inklużi mingħajr preġuduzzju għall-ġeneralità ta' dak hawn aktar qabel imsemmi l-informazzjoni li għandha tingħata lil xerrejja prospettivi u l-ilsien li bih għandha tingħata dik l-informazzjoni, il-forma li fiha għandu jiġi abbozzat dak il-kuntratt, l-għemil ta' dawk il-perjodi ta' transizzjoni li matulhom u dawk iċ-ċirkostanzi l-oħra li fihom ix-xerrej jista' jirtira mill-kuntratt, kif ukoll il-projbizzjoni ta' xi pagamenti jew ta' dawk il-pagamenti li jistgħu jiġu stabbiliti qabel ma jitlesta kull fond li għalih jirreferixxi l-kuntratt jew il-kuntratti, kif ukoll l-impożizzjoni ta' obbligazzjoni għall-ħlas lura ta' dawk id-depożiti li jistgħu jiġu preskritti jekk issir rexissjoni tal-kuntratt jew ix-xerrej jirtira minnu.

Dawk ir-regolamenti jistgħu jipprovdu li l-kuntratt ta' *time-sharing* għandu jieħu dik il-forma li tista' tiġi preskritta minkejja kull provvediment ta' xi liġi oħra li tgħid il-kuntrarju u li għandu jiġi abbozzat f'dak l-ilsien jew dawk l-ilsna li jistgħu jiġu preskritti.

Dawk ir-regolamenti jistgħu wkoll jipprovdu li fil-każ ta' nuqqas li wieħed jimxi skond xi wieħed mill-provvedimenti tiegħu skond kif jista' jiġi preskritt, il-kuntratt ikun null. Dawk ir-regolamenti jistgħu wkoll jirregolaw faċilitajiet ta' kreditu li jistgħu jiġu konċessi ma' dawk il-kuntratti u l-effett li rexissjoni jew irtirar mill-kuntratt jista' jkollhom fuq kull ftehim dwar kreditu bħal dak, u kull ħaġ'oħra li jkollha x'taqsam mal-bejgħ ta' *time-share* u ftehim ta' *time-share.*".

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 385 tas-6 ta' Ottubru, 2000.

ANTON TABONE
Speaker

RICHARD J. CAUCHI
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati